

PATVIRTINTA

**Medicinos fakulteto
tarybos posėdyje
2005 m. lapkričio mėn. 8 d
protokolo Nr. 3 (503)**

**Vilniaus universiteto Senato
komisijos posėdyje
2005 m. lapkričio mėn. 10 d.
protokolo Nr. SK 2005 - 15**

SPORTO MEDICINOS

REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMA

Vilniaus universiteto rektorius

akad. B.Juodka

A.V.

**Rezidentūros programos
rengimo grupės vadovas**

doc. A.Juocevičius

Vilnius, 2005 m., spalio

Rezidentūros studijų programos duomenys

Rezidentūros studijų programa	Sporto medicina
Studijų sritis	biomedicinos mokslai
Studijų kryptis	<i>medicina</i>
Studijų rūšis	rezidentūra
Studijų trukmė (metais)	3
Programos apimtis kreditais	132
Būtina stojančiojo kvalifikacija	medicinos gydytojas
Suteikiama profesinė kvalifikacija	Sporto medicinos gydytojas

Programos rengimo grupė

Eil. Nr.	Pedagoginis vardas (mokslo laipsnis), vardas, pavardė	Pareigos	Telefonas (darbo ir mobilusis)	Elektroninis paštas
1.	Doc. Alvydas Juocevičius	Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centro direktorius Reumatologijos, gerontologijos, dermatologijos ir reabilitacijos klinikos docentas	236 5170,	alvydas.juocevicius@santa.lt
2.	Doc. Rūta Dadelienė	Reumatologijos, gerontologijos, dermatologijos ir reabilitacijos klinikos docentė	236 5170	ruta.dadeliene@santa.lt
3.	M.dr. Dalia Jurgelevičienė	Reumatologijos, gerontologijos, dermatologijos ir reabilitacijos klinikos lektorė	2720364	dalia.jurgeleviciene@santa.lt
4.	Jūratė Kesienė	Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centro I stacionarinės reabilitacijos skyriaus vedėja	236 5171	jurate.kesiene@santa.lt
5.	Ieva Slivovskaja	Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centro Ambulatorinės reabilitacijos skyriaus vedėja	236 5174	ieva.slivovskaja@santa.lt
6.	Edmundas Švedas	Vilniaus sporto medicinos centro direktorius	2705112	sortmed@post.omnitel.net

TURINYS:

1. Tituliniai puslapiai	1-3
1.1 Titulinis puslapis	1
1.2 Antrasis titulinis puslapis	2-3
2. Nutarimas dėl rezidentūros studijų programos teikimo (patvirtinimo)	5-6
3. Programos paskirtis ir tikslai.....	7-8
4. Programos sandara ir turinys.....	8-9
5. Studijų vykdymas.....	10
6. Pedagoginis ir mokslinis personalas.....	11
7. Programos aprūpinimas	11
8. Išoriniai ryšiai	11
9. Vidinis studijų kokybės užtikrinimas.....	11-12
10. Programos poreikis.....	12
11. Numatomas studentų skaičius ir jų kvalifikacija	12

PRIEDAI:

Dalyko (ciklo) modulio programos	13-36
Numatomų dėstytojų ir rezidentų vadovų sąrašai	37
Kiti priedai	47-71

3. Programos paskirtis ir tikslai

Sporto medicina tai medicinos šaka, tirianti sportuojančių asmenų sveikatos būklės pokyčius sistemingos fizinės treniruotės įtakoje, sportuojančiųjų fizinio pajėgumo ugdymo ir atsigavimo po treniruočių dėsningumus, sportuojančiųjų reabilitacijos po traumų ir susirgimų ypatumus. Lietuvoje kasmet sporto medicinos paslaugos suteikiamos virš 100.000 sportuojančių asmenų. Šios paslaugos teikiamos specializuotuose sporto medicinos centruose (asmenys, siekiantys aukštų sportinių rezultatų), esančiuose apskričių centruose bei pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigose rajonų centruose (asmenys, siekiantys pagerinti sveikatą). Taigi, sporto medicinos gydytojai ruošiami visai respublikai. Šiuo metu licencijas turi ir dirba minėtuose sporto medicinos centruose 28 gydytojai, o vien tik aktyviai sportuojančių sveikatos priežiūrai (dispanserizacijai) reikėtų 100 sporto medicinos gydytojų, todėl šių specialistų ruošimas ir poreikis praktinėje veikloje yra labai aktualus.

Artimiausia rezidentūros programa yra fizinės medicinos ir reabilitacijos, nes atsigavimui po sunkių fizinių krūvių sporto medicinoje taip pat plačiai naudojami fizikiniai faktoriai, reabilitacijos procesas pedagoginiu aspektu panašus į treniruočių procesą, abiejų specialybių gydytojai turi gebėti tiksliai įvertinti funkcinę būklę, dirbti komandoje su kitais specialistais ir kt.

Sporto medicinos rezidentūros programa parengta atsižvelgiant į Lietuvos ir Europos medicinos specialistų rengimo teisinius aktus: Lietuvos Respublikos Aukštojo mokslo įstatymą; Vilniaus universiteto statutą; Lietuvos Respublikos Medicinos praktikos įstatymą, 2004 04 20 Nr. IX-2148; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 10 31 nutarimą Nr. 1359 „Dėl gydytojų rengimo“; Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 04 11 įsakymą Nr. ISAK-480/V-210 „Minimalūs gydytojo rengimo reikalavimai“; Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 06 17 įsakymą Nr. ISAK-969/V-445 1 priedą „Medicinos rezidentūros, odontologijos rezidentūros bei veterinarinės medicinos rezidentūros studijų programų reikalavimai“; Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 08 24 įsakymą Nr. ISAK-1310 „Dėl medicinos, odontologijos bei veterinarinės medicinos rezidentūros studijų programų vertinimo ir registravimo“; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 06 28 įsakymą Nr. V-469 „Dėl medicinos praktikos profesinių kvalifikacijų rūšių sąrašo patvirtinimo“; Europos tarybos direktyva dėl gydytojų laisvės renkantis darbą ir jų diplomų, sertifikatų ir kitų oficialių kvalifikacijos pažymėjimų abipusio pripažinimo 93/16/EEC; Europos Parlamento direktyva 2001/19 EC; (*Charter on training of medical specialists in the European community; Charter adopted by the Management Council of the UEMS, October 1993*), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymą dėl nuosekliųjų studijų programų nuostatų patvirtinimo (2000 m. spalio 26 d. Nr. 1326, Vilnius); medicinos normos MN :2005 „Sporto medicinos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ reikalavimus (šiuo metu vyksta patvirtinimo procedūra), Vilniaus universiteto medicinos ir odontologijos rezidentūros reglamentą (patvirtintą VU Senato posėdyje 2004 m.) bei Lietuvos studijų kokybės vertinimo centro pateiktus metodinius patarimus (Rezidentūros studijų programos aprašas, Vilnius, 2005).

Sporto medicinos rezidentūros programos ryšys su VU Medicinos fakulteto pagrindiniais tikslais yra labai glaudus. Studijuojamų dalykų tikslas – paruošti sporto medicinos gydytoją savarankiškam darbui. Studijų ciklai (ir privalomi, ir pačių rezidentų pasirenkamieji) atliekami Vilniaus universiteto liginės Santariškių klinikos Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centre ir Vilniaus sporto medicinos centre. Rezidentų vadovai yra patyrę sporto medicinos gydytojai, kurie taip pat dirba ir universitete. Jie patyrę ne tik praktikai, bet ir dėstytojai. Vienas iš pagrindinių VU Medicinos fakulteto tikslų - siekti mokslo, mokymo ir praktikos vienovės yra realizuojamas minėtuose padaliniuose. Juose vykdomas praktinis, pedagoginis bei mokslinis darbas. Tai įgalina rezidentus įgyti teorinius ir praktinius įgūdžius reikalingus sporto medicinos gydytojams. Šis specialistas pagal kompetenciją teikia sporto medicinos paslaugas, vykdydamas sportuojančiųjų medicininę kontrolę, organizuodamas atsigavimo po krūvio priemones,

vykdydamos sportuojančiųjų asmenų gydymą savo kompetencijos apimtyje. Įvykdžiusiam studijų programą ir išlaikiusiam rezidentūros egzaminą raštu, rezidentui išduodamas profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, suteikiantis teisę gauti licenziją.

4. Programos sandara ir turinys

Eil. Nr.	Rezidentūros metai	Ciklas	Trukmė mėnesiais/kreditais	Vieta
1.	1	Sporto medicinos pagrindai	4,5/18	Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras
2.	1	Medicininis sportuojančiųjų asmenų ištyrimas	4/16	Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras
3.	1	Sportininkų medicininė-pedagoginė treniruočių kontrolė, fizinės treniruotės dėsningumai	2,5/10	Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras
4.	2	Bendroji fizioterapija	3/12	Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras
5.	2	Prepatologinės ir patologinės būklės sporte	3/12	Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras
6.	2	Sportinių traumų prevencija ir gydymas, ūmūs sveikatos sutrikimai sporte	5/20	Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras
7.	3	Medicininės sportininkų atrankos metodikos	2/8	Vilniaus sporto medicinos centras
8.	3	Jaunų sportuojančiųjų asmenų medicininė kontrolė	2/8	Vilniaus sporto medicinos centras
9.	3	Sportuojančiųjų moterų medicininė kontrolė	2/8	Vilniaus sporto medicinos centras
10.	3	Sportininkų reabilitacija. Atsigavimo ir darbingumo didinimo priemonės.	2,5/10	Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras
11.	3	Sportininkų su negalia medicininė kontrolė	2,5/10	Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras
		VISO	132 kreditai	

Bendra rezidentūros studijų trukmė – 3 metai, 132 kreditai.

Pirmieji rezidentūros metais skirti sporto medicinos bendrųjų pagrindų studijoms, rezidentai studijuoja sporto medicinos pagrindų, medicininio sportuojančiųjų ištyrimo, sportininkų medicininės-pedagoginės treniruočių kontrolės dalykus ir fizinės treniruotės dėsningumus.

Antrieji metai – skirti bendrosios fizioterapijos dalyko studijoms, prepatologinių ir pataloginių būklių persitreniravus, sportinių traumų prevencijos ir gydymo studijoms.

Trečiaisiais metais rezidentai studijuoja dalykus: medicininės sportininkų atrankos metodikos, jaunų sportuojančiųjų asmenų medicininė kontrolė, sportuojančiųjų moterų medicininė kontrolė, sportininkų reabilitacija, sportininkų su negalia medicininė kontrolė.

Jie gali pasirinkti pagilintas skirtingų dalykų (pagal būsimo darbo specifiką) studijas. Priede (P1) pridedamos dalyko arba ciklo modulio programos.

Pabaigę studijas rezidentai turi

žinoti: pagrindines varžybų taisykles ir gydytojo veiksmus jų metu; kontraindikacijas sportavimui; staigių mirčių sporte priežastis; raumenų veiklos energetiką ir organizmo biocheminius pakitimus treniruočių ir varžybų metu; Tarptautinio olimpinio komiteto, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto Olimpines chartijas, Pasaulinį antidopingo kodeksą, Lietuvos kūno kultūros ir sporto įstatymą,

išmanyti: sporto fiziologiją, žmogaus kūno funkcinę anatomiją, biochemiją, judesių biomechaniką, sporto pedagogiką, higienos reikalavimus; įvairių sporto šakų treniruočių ir

varžybinės veiklos ypatumus, sportuojančiųjų amžiaus ir lyties fiziologines ypatybes, raumenų jėgos, greitumo, jėgos bei ištvėmės fiziologinio lavinimo ypatybes; priešliges ir patologines būkles, susijusias su sportavimo veiksmis; fizinės medicinos ir reabilitacijos priemonių taikymą sportuojantiems asmenims; judėjimo įgūdžių formavimo fiziologinius mechanizmus; temperatūros, slėgio, oro drėgmės, laiko juostų įtaką sportiniam darbingumui; judamojo aparato pažeidimų sporte biomechanikos dėsningumus, įvairių sporto šakų judesių ir kūno atskirų padėčių biomechaniką; sveikų, sergančių ir sportuojančių žmonių psichologiją, bendravimo su jais, jų šeimos nariais, treneriais ypatumus; sportininko organizmo adaptacijos įvairių fizinių krūvių metu eigą; vaikų ir moterų sportinės treniruotės fiziologijos specifiką; sportininkų su įvairia negalia treniruotės specifiką; farmakokinetikos ir farmakodinamikos ypatumus, sportininkų farmakoterapiją; ligų ir traumų prevenciją sporte; sportininkų mitybą; sportininkų reabilitaciją: manualinę mediciną; komandinio darbo principus; klinikinę sporto mediciną; sporto psichologiją,

mokėti: rekomenduoti sporto šaką (rungtį), fizinį krūvį atsižvelgiant į sportuojančiojo sveikatos ir funkcinę būklę; atlikti medicininę funkcinę neįgalių sportininkų klasifikaciją; įvertinti traumų ir ligų riziką ir taikyti prevencines priemones; naudotis mobilia diagnostine ir fizioterapine medicinine įranga; atlikti laboratorinius tyrimus skubios diagnostikos prietaisais; suskirstyti moksleivius ir studentus į medicinines fizinio pajėgumo grupes; sudaryti sportininkams atsigavimo programas; diagnozuoti ir gydyti ligas ir traumas medicinos normos apimtyje, gebėti . atlikti visapusišką sportininko fizinio išsivystymo, sveikatos lygio, funkcinės būklės ištyrimą; nustatyti sportavimą limituojančius faktorius; atlikti širdies ir kraujagyslių, kvėpavimo funkcinis mėginius; atlikti sportininko sveikatos ir funkcinės būklės įvertinimą priklausomai nuo sporto šakos sporto medicinos centre, kabinete, treniruočių ar mokomųjų treniruočių stovyklų sąlygomis; interpretuoti įvairaus amžiaus sportininkų laboratorinių, radiologinių, elektrokardiologinių, endoskopinių, ultragarsinių, spirometrinių, branduolinio magnetinio rezonanso, funkcinių tyrimų rezultatus; organizuoti ir koordinuoti įvairių specialistų komandos darbą, siekiant stiprinti sportininko sveikatą ir padėti siekti aukštų sportinių rezultatų.

5. Studijų vykdymas

Trejų metų sporto medicinos rezidentūrą siūloma atlikti Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centre ir Vilniaus sporto medicinos centre.

Rezidento darbo savaitės trukmė (įskaitant budėjimus) 40 val. Kiekvieno ciklo programoje nustatomos teorijos ir praktinio darbo apimtys. Rezidentūros teorinį kursą skaito universiteto dėstytojai, 50 procentų apimties - docentai. Praktinių įgūdžių ir klinikinės patirties rezidentas įgyja per rezidentūros programos ciklus rezidentūros bazėje, vadovaujamas rezidento vadovo. Praktikos atlikimui sudaroma trišalė rezidento praktinio mokymo sutartis (priedas Nr. 4). Kiekviename programos cikle sudaromas darbo planas ir nustatomos privalomų įgūdžių įgijimo bei atliekamų procedūrų apimtys. Rezidentas, rezidentūros vadovo prižiūrimas, atlieka manipuliacijas, dirba su sportuojančiais pacientais. Rezidentas pildo nustatytos formos dienyną, pažymi jame atliktas manipuliacijas, įgytus praktinius įgūdžius, dalyvavimą konferencijose, mokslinį darbą, pedagoginę veiklą (darbas su studentais, jaunesnių metų rezidentais).

Privalomi 4 budėjimai per mėnesį. Budėjimo trukmė tokia, kokia numatyta kiekvienoje klinikoje.

Be praktinio darbo, vedami teoriniai seminarai. Bent vieną kartą per mėnesį vykdomas aktualios literatūros referavimas. Rezidentai privalo studijuoti rekomenduojamą literatūrą, periodiškai referuoti mokslinius žurnalus. Pirmųjų metų pabaigoje privalo pateikti referatą paskirta tema (ne mažiau 50 literatūros šaltinių), o antrųjų metų pabaigoje literatūros apžvalgą paskirta tema (ne mažiau 100 literatūros šaltinių). Trečiaisiais metais – rezidentas vykdo mokslinį darbą paskirta tema.

Kiekviename skyriuje rezidentas turi parengti klinikinės medžiagos analizę. Rezidentai baigę ciklą kiekvienas laiko įskaitą, kuris vertinamas pažymiu dešimtbalėje vertinimo sistemoje.. Už ciklą pasirašo rezidento vadovas ir centro arba skyriaus vedėjas. Neišlaikiusiam įskaitos rezidentui laikyti ją pakartotinai leidžiama tik po dviejų mėnesių. Įskaitą galima laikyti ne daugiau kaip du kartus; po to rezidentas šalinamas iš rezidentūros. Kas metai rezidentų žinios ir įgūdžiai įvertinami VU MF sudarytos komisijos.

Per trejus metus rezidentas privalo parengti ir publikuoti bent vieną spausdintą darbą respublikinėje specializuotoje spaudoje. Šio darbo vadovu gali būti bet kuris rezidentūros dėstytojas, turintis mokslinį laipsnį. Spausdintas darbas gali būti parengtas ir kelių bendraautorių. Baigiamąjį mokslinį rezidento darbą recenzuoja ir įvertina rezidentūros egzaminų komisijos nariai. Vertinimo rezultatai pridedami prie baigiamojo egzamino balo.

Sporto medicinos rezidentas, įvykdęs visus rezidentūros ciklus, surinkęs visas įskaitas, atlikęs mokslinį darbą ir kt., laiko baigiamąjį sporto medicinos egzaminą raštu. 1/ 4 visų egzamino klausimų sudaro klausimai iš kitų sportininkų priežiūros komandos narių specialybių (kineziterapija, psichologija ir kt.). Baigiamojo egzamino komisijos sudėtis patvirtinama VU rektoriaus įsakymu dėl baigiamojo egzamino komisijos sudėties. Kvalifikacijos komisiją sudaro ne mažiau kaip 5 nariai, 2 iš jų gali skirti Sveikatos apsaugos ministerija ir Švietimo ir mokslo ministerija. Inicijatyvos teisę raštu siūlyti savo atstovus turi ir gydytojų specialistų draugijos. Kvalifikacijos komisijos nuostatus ir darbo reglamentą tvirtina universitetas, suderinęs juos su Sveikatos apsaugos ministerija.

Išlaikius baigiamąjį egzaminą, išduodamas rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą sporto medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją ir suteikiantis teisę gauti licenciją. Rezidentūros pažymėjimą išduoda universitetas, pasirašo – kvalifikacijos komisijos pirmininkas ir universiteto rektorius arba jo įgaliotas asmuo.

6. Pedagoginis ir mokslinis personalas:

Rezidentūros teorinį kursą skaito universiteto dėstytojai.

Rezidento studijoms vadovauja rezidento vadovas. Juo skiriamas fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, dirbantis rezidentūros bazėje ir turintis ne mažesnę kaip 5 metų darbo stažą pagal profesinę kvalifikaciją. Rezidentų vadovų kandidatūros aptariamoms Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centro pedagoginio personalo susirinkime, sprendimą priima centro direktorius. Paskirtas rezidento vadovas rašo prašymą VU rektoriui, nurodydamas rezidento, kuriam vadovaus pavardę ir VU padalinio kliniką, kartu pateikdamas gyvenimo aprašymą ir pažymą apie darbo valandas iš pagrindinės darbovietės.

Numatomų dėstytojų ir rezidentų vadovų sąrašai P2,
Dėstytojų ir rezidentų vadovų gyvenimo aprašymai P3.

7. Programos aprūpinimas

Rezidentūros studijos vykdomos -Vilniaus universiteto ligoninė Santariškių klinikos (Santariškių 2) Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centre ir Vilniaus sporto medicinos centre. Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centre (pastarojo bazė yra akredituota rektoriaus įsakymu ir patvirtinta Bazių vertinimo ir atrankos komisijos) ir Vilniaus sporto medicinos centre yra gerai išvystyta šiuolaikinė sportininkų sveikatos priežiūros bazė. Per metus šios paslaugos suteikiamos vedantiesiems sportininkams iš visos Respublikos. Svarbu, kad ligoninėje yra visos sporto medicinos paslaugų teikimui reikalingos kitos gydytojų specialybės ir atitinkamos tarnybos. Šioje bazėje yra visos būtinos priemonės: įranga praktiniams užsiėmimams, auditorijos ir medžiagos demonstravimui, priemonės teoriniams užsiėmimams. Pagal programą gali būti pasirenkamos ir kitos bazės, kurios turi būti patvirtintos VU rektoriaus įsakymu, pagal VU rezidentūros bazių vertinimo ir atrankos komisijos sprendimą (priedai 5, 6, 7, 8, 9, 10,11).

8. Išoriniai ryšiai

Panaši sporto medicinos vykdoma Kauno medicinos universiteto Reabilitacijos klinikoje.

Sporto medicinos rezidentūros programos dalis gali būti vykdoma ir Kauno medicinos universiteto Reabilitacijos klinikoje pagal dvišales sutartis ir užsienio universitetuose ir klinikose. Į užsienio universitetus studijuoti rezidentai išleidžiami suderinus studijų programas Vilniaus universiteto nustatyta tvarka; grįžęs rezidentas savo vadovui pateikia ataskaitą. Nepristatęs ataskaitos ir užtrukęs užsienyje ilgiau nei patvirtinta Vilniaus universiteto Rektoriaus įsakymu, rezidentas svarstomas Medicinos fakulteto taryboje ir informuojamas Vilniaus universiteto Rezidentūros ir doktorantūros skyrius.

9. Vidinis studijų kokybės užtikrinimas

Rezidentūros metu rezidentas atlieka gydytojo asistento darbą. Reabilitacijos centre ir Vilniaus sporto medicinos centre juos kontroliuoja skyriaus vedėjai ir rezidentų vadovai. Bent kartą per semestrą rezidentų žinias ir įgūdžius tikrina programos koordinatorius.

Studijų turinys ir metodikos atnaujinami kasmet. Atsižvelgiama į egzaminuotojų ir rezidentų pastabas bei pageidavimus. Vykdoma baigusių rezidentūros gydytojų apklausa apie sporto medicinos rezidentūros studijų programos kokybę, dėstytojų kompetenciją. Rezidentų žinios bei gebėjimai vertinami kiekvieno ciklo pabaigoje. Įvykdžius minimalius programos reikalavimus, rezidentas gauna rezidento vadovo ir atitinkamo skyriaus vedėjo parašus. Kiekvieną birželio mėnesį Medicinos fakulteto dekanato paskirta komisija vertina visų metų rezidento žinias bei profesinius gebėjimus (raštu). Baigiantieji 3-ųjų metų programą rezidentai egzaminuojami baigiamajame egzamine raštu. Po rašto darbo įvertinimo egzaminatoriai iškilus klausimams, juos užduoda žodžiu. Rezidento žinios vertinamos pažymiu dešimtbalėje sistemoje. Rezidentų

vadovai kartu su centro pedagoginiu personalu periodiškai svarsto programos vykdymo eigą, teikia siūlymus, pastabas.

10. Programos poreikis

Lietuvoje sistemingai sportuojančių asmenų skaičius kasmet didėja. Ypatingai svarbi efektyvi siekiančiųjų aukštų sportinių rezultatų asmenų sveikatos priežiūra. Šiuo metu pastovios specializuotos sveikatos priežiūros – dispanserizacijos (t.y. sporto medicinos gydytojo pagalbos) reikėtų 140.000 Lietuvos gyventojų. 2004 m. tokia pagalba buvo suteikta tik 18 procentų aktyviai sportuojančių ir siekiančių aukštų sportinių rezultatų asmenų, kuriems pagalbą teikė virš 30 sporto medicinos gydytojų. Todėl per 5 metus reikėtų parengti 40 sporto medicinos gydytojų, o po to kasmet rengti po 5-6 sporto medicinos gydytojus dėl didelio dirbančių specialistų amžiaus vidurkio.

11. Numatomas rezidentų skaičius ir jų kvalifikacija

Maksimaliai studijuoti sporto medicinos rezidentūroje gali iki 10 rezidentų. Jie turi būti baigę medicinos studijų programą ir internatūrą. Rezidentai trečiaisiais metais gali pasirinkti specializaciją (vieną iš dalykų) ir studijuoti papildomus sporto medicinos dalykus, priklausomai nuo būsimo darbo specifikos.

PRIEDAI:**Ciklų modulių programos****I CIKLO “SPORTO MEDICINOS PAGRINDAI” PROGRAMA**

1. Ciklo pavadinimas: **Sporto medicinos pagrindai**
2. Apimtis kreditais: **18 kreditų (720 val.)**
3. Ciklo praktinė dalis: **684 val.**

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1.	Sportuojančiųjų sveikatos priežiūros organizavimo principai.	4 val.
2.	Sporto fiziologija.	10 val.
3.	Sporto biochemija.	8 val.
4.	Sporto morfologija.	6 val.
5.	Sporto higiena	2 val.
6.	Teisiniai ir etiniai medicininės kontrolės aspektai.	4 val.
7.	Dopingo kontrolė.	2 val.

4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.

Ciklas skirtas sporto medicinos specialybės rezidentūros studijų programai. Šio ciklo tikslas pateikti rezidentams naujausias žinias apie sportuojančiųjų sveikatos priežiūros organizavimo principus, sporto fiziologiją, sporto biochemiją, sporto morfologiją, teisinius ir etinius medicininės kontrolės aspektus, dopingą sporte.

Cikle numatytos septynios skirtingos temos ir teoriniams užsiėmimams skiriamos 36 valandos. Teorinių užsiėmimų metu Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos darbuotojai skaito paskaitas. Likusi dalis – 684 val. skirta praktiniams užsiėmimams.

Praktinę ciklo dalį sudaro:

- a) seminarai, kuriuose rezidentai referuoja literatūrą;
- b) susipažinimas su sporto medicinos centrais, kitomis įstaigomis, atliekančiomis sportuojančiųjų sveikatos priežiūrą, komandų sporto medicinos gydytojo darbo organizavimą.
- c) dalyvavimas konsultacijose, testavimuose, tyrimuose, tyrimų rezultatų aptarimuose,
- d) susipažinimas su dopingo kontrolės procedūra.

Ciklo metu rezidentas privalo išmokti:

- a) sportuojančiųjų sveikatos priežiūros organizavimo principus;
- b) sporto fiziologiją;
- c) sporto biochemiją;
- d) sporto morfologiją;
- e) teisinius ir etinius medicininės kontrolės aspektus;
- f) dopingo kontrolę.

5. Ciklo temos.

5.1. Temos pavadinimas. **Sportuojančiųjų sveikatos priežiūros organizavimo principai.**

Trumpas turinio apibūdinimas: sportuojančių vaikų ir suaugusiųjų sveikatos priežiūros organizavimas, sporto komandų sportininkų sveikatos priežiūros organizavimas, aukšto sportinio meistriškumo sportininkų sveikatos priežiūros organizavimas, sporto centrų darbo organizavimo principai.

5.2. Temos pavadinimas. **Sporto fiziologija.**

Trumpas turinio apibūdinimas: organizmo fiziologinės būklės dinamika sportuojant; raumenų jėgos, greičio-jėgos bei ištvermės fiziologines ypatybės; judėjimo įgūdžių formavimo fiziologines ypatybės; temperatūros ir oro drėgmės poveikis sportiniam darbingumui; sportinio darbingumo kitimai, keičiantis atmosferos slėgiui bei laiko juostoms, klimatui; raumens susitraukimo mechanizmai, žmogaus organizmo sistemų veikla įvairaus fizinio krūvio metu.

5.3. Temos pavadinimas. **Sporto biochemija.**

Trumpas turinio apibūdinimas: fizinių pratimų įtaka homeostazės pokyčiams, fizinių pratimų bioenergetika, fizinių pratimų stresas ir organizmo adaptacija, fizinių pratimų poveikis medžiagų apykaitai, biocheminiai pokyčiai organizme dirbant įvairiu intensyvumu, raumenų susitraukimo biochemija, sportininkų nuovargio ir atsigavimo biocheminiai veiksniai, fizinių ypatybių specifiškumo biocheminiai pagrindai.

5.4. Temos pavadinimas. **Sporto morfologija.**

Trumpas temos apibūdinimas: pakitimai audiniuose ir organų-sistemose įvairaus fizinio krūvio poveikyje: raumenyse, širdies-kraujagyslių sistemoje, kvėpavimo sistemoje, endokrininėje, centrinėje ir periferinėje nervų sistemose, kraujyje ir kt.

5.5. Temos pavadinimas. **Sporto higiena.**

Trumpas temos apibūdinimas: sporto treniruotės ir sporto varžybų vietų higienos reikalavimai; įvairių sporto šakų higienos reikalavimai; sportinės aprangos, avalynės, sportinio inventoriaus higienos reikalavimai; sportininko asmens higiena. Žalingi įpročiai ir faktoriai, įtakojantys fizinį darbingumą: alkoholio vartojimas, rūkymas, dopingas, įvairių aplinkos veiksnių įtaka (aplinkos ir kūno temperatūra, sumažėjusio atmosferos slėgio sąlygos, kito laiko juosta, klimatas).

5.6. Temos pavadinimas. **Teisiniai ir etiniai medicininės kontrolės aspektai.**

Trumpas temos apibūdinimas: TOK veikla, LTOK Olimpinės chartijos, Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymas,

5.7. temos pavadinimas. **Dopingo kontrolė.**

Trumpas temos apibūdinimas: farmakologinių medžiagų grupės, priklausančios dopingui; uždraustų farmakologinių medžiagų grupės ir uždrausti metodai; pagrindinės komplikacijos po ilgo anabolinių steroidų vartojimo, dopingo testavimo procedūra, antidopingo konvencija.

6. Privalomas dalykas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

- a) Sporto fiziologijos laboratoriniai darbai. A. Stasiulis. Kaunas, 1996.
- b) Sporto biochemija. A. Gailiūnienė, K. Milašius. Vilnius, 2001.
- c) Sporto treniruotės fiziologija. J. Skernevičius. Vilnius, 1997.
- d) Pasaulinė antidopingo agentūra. Pasaulinis antidopingo kodeksas, 2004.
- e) Skernevičius J., Raslanas A., Dadelienė R. Sporto mokslo tyrimų metodologija, 2003.
- f) Sport medicine manual. International olympic committee IOC medical comition. A publication of olympic solidarity. Lausanne, 1990.
- g) ABC of sports medicine. Greg McLatchie, Marc Parries. BMJ Publishing Group, 1999.
- h) Clinical sports medicine. P. Brucner, K.Khan. Australia, Mcgraw Hill, 2000.
- i) Oxford Textbook of Sports Medicine, Harries M., Williams C., Stanish W.D. 1996.
- j) Developing larning outcomes for an ideal MSc course in sports and exercise medicine. Kordi R., Dennick R.G., Scammel B.E. Br. J. Sports med., 2005 Jan., 39 (1):20-3.
- k) Handbook of Sports Medicine /A Symptom –Oriented Approach, Liiegard W.A., Butcher J.D., Rucker K.S. 1999.
- l) M. Team physican Manual, Micheli L.J., Smith A., Bachl N., RolfC., Chan K. 2001.

- m) Sports Medicine: the primary care. Puffer J.C. South Med. J., 2004 Sep., 97(9) : 873-4.
  - n) The current status of sports medicine training in United States internal medicine. Sweney C.L., Davidson M., Melgar T., Patel D., Cucos D. Br. J. Sports Med., 2003 Jun., 37(3):219-25.
  - o) Thompson B., MacAuley D., McNally O., O'Neill S. Defining the Sports Medicine specialist in the United Kingdom: a Delphi study. Br.J.Sports med., 2004 Apr.: 38(2):214-7.
  - p) Enciklopedija sportivnoj medicini. M. Lyle, M. Jenkins. Sankt-Peterburgas, 1997.
  - q) Sportivnaja medicina. V.I.Dubrovskij. Maskva, 1999.
8. Žinių ir gebėjimų vertinimo tvarka:
Ciklo pabaigoje rezidentas laiko įskaitą, kuri vertinama dešimtbalėje sistemoje. Įskaitos klausimuose yra teorinė ir praktinė dalys. Klausimai paruošti pagal ciklo programą.
9. Rezidentūros bazė: VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras
10. Rezidentų vadovai:
doc. dr. Alvydas Juocevičius (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, docentas, biomedicinos mokslų daktaras, praktikinio darbo patirtis 28 metai);
dr. Dalia Jurgelevičienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, biomedicinos mokslų daktarė, praktikinio darbo patirtis 9 metai);
Jūratė Kesienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktikinio darbo patirtis 12 metų);
Teresė Palšytė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktikinio darbo patirtis 7 metai);
Ieva Slivovskaja (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktikinio darbo patirtis 12 metų);

II CIKLO “MEDICININIS SPORTUOJANČIŲ ASMENŲ IŠTYRIMAS” PROGRAMA

1. Ciklo pavadinimas: **Medicininis sportuojančiųjų ištyrimas**
2. Apimtis kreditais: **16 kreditai (640 val.)**
3. Ciklo praktinė dalis: **624 val.**

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1.	Bendrosios ir sportinės anamnezės surinkimas.	2 val.
2.	Somatoskopija.	2 val.
3.	Somatometrija.	2 val.
4.	Kvėpavimo sistemos tyrimas.	2 val.
5.	Širdies kraujagyslių sistemos ištyrimas.	2 val.
6.	Judėjimo – atramos sistemos tyrimas.	2 val.
7.	Nervų sistemos ištyrimas.	2 val.
8.	Kraujo ir šalinimo sistemų ištyrimas	2 val.

4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.

Ciklas skirtas sporto medicinos specialybės rezidentūros studijų programai. Šio ciklo tikslas pateikti rezidentams naujausias žinias apie sportuojančiųjų medicininį ištyrimą. Cikle numatomos aštuonios skirtingos temos ir kiekvienai temai skiriama po dvi valandas teoriniams užsiėmimams. Teorinių užsiėmimų metu Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centro darbuotojai skaito paskaitas. Likusi dalis – 624 val. skirta praktiniams užsiėmimams.

Praktinę ciklo dalį sudaro:

- a) seminarai, kuriuose rezidentai referuoja literatūrą;
- b) dalyvavimas sportuojančiųjų medicininiam ištyrime, aptarimas tyrimų rezultatų ir jų interpretacija.

Ciklo metu rezidentas privalo išmokti:

- a) įvertinti judėjimo – atramos aparato funkcinę būklę;
- b) vertinti pagrindinius ir papildomus antropometrinius rodiklius (vertinimo indeksai);
- c) įvertinti išorinio kvėpavimo funkcinę būklę;
- d) nustatyti kvėpavimo dažnį, gyvybinę plaučių talpą, maksimalią plaučių ventiliaciją;
- e) vertinti širdies susitraukimo dažnio dinamiką ramybėje ir fizinio krūvio metu;
- f) įvertinti sportininko elektrokardiogramą, jos ypatumus.
- g) įvertinti biocheminio kraujo tyrimo ir šlapimo tyrimų duomenis.

5. Ciklo temos.

5.1. Temos pavadinimas. **Bendrosios ir sportinės anamnezės surinkimas.**

Trumpas turinio apibūdinimas: raidos duomenys, persirgtos ligos, sportinės anamnezės surinkimas.

5.2. Temos pavadinimas. **Somatoskopija.**

Trumpas turinio apibūdinimas: Odos būklė. Judamojo atramos aparato būklė (pečių plotis, laikysena ir kt.).

5.3. Temos pavadinimas. **Somatometrija.**

Trumpas turinio apibūdinimas: Antropometrija. Ūgis stovint, sėdint. Gulint kūno svoris. Kaklo, krūtinės ląstos, žasto, šlaunies, blauzdos apimtys. Galūnių ir jų atskirų segmentų ilgis. Sąlyginis kojų ir rankų ilgis. Plaštakos ir nugaros raumenų jėga. Kūno sudėties nustatymas.

5.4. Temos pavadinimas. **Kvėpavimo sistemos tyrimas.**

Trumpas temos apibūdinimas: Išorinio kvėpavimo funkcinės būklės tyrimų metodai. Pneumomanometrija. Pneumotachometrija.

5.5. Temos pavadinimas. **Širdies kraujagyslių sistemos ištyrimas.**

Trumpas temos apibūdinimas: Širdies susitraukimų dažnis ir arterinis kraujo spaudimas. Auskultacijos ir fonokardiografijos duomenų įvertinimo principai. Elektrokardiogramos įvertinimo principai. Sportininkų elektrokardiogramos ypatumai. Širdies telorentgenografija.

Funkciniai mėginiai, naudojami sporto medicinoje – atlikimo metodika ir įvertinimo principai. Širdies – kraujagyslių sistemos reakcijų į fizinį krūvį tipai.

5.6. Temos pavadinimas. **Judėjimo – atramos sistemos tyrimas.**

Trumpas temos apibūdinimas: raumenų jėgos, išvermės, tonuso ištyrimas ir vertinimas, judesių sąnariuose ištyrimas ir vertinimas (goniometrija, pasilenkimo ir kt. testai)

5.7. Temos pavadinimas. **Nervų sistemos ištyrimas.**

Trumpas temos apibūdinimas: Klausymų analizė. CNS funkcinės būklės tyrimų metodai. Vegetacinės nervų sistemos funkcinės būklės tyrimų metodai. Regėjimo, vestibulinio aparato bei judėjimo analizatorių funkcinės būklės tyrimų metodai.

5.8. Temos pavadinimas. **Kraujo ir šalinimo sistemos ištyrimas.**

Trumpas temos apibūdinimas: Pokrūviniai pakitimai kraujyje ir šlapime, jų interpretacija.

6. Privalomas dalykas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

- a) Pasaulinė antidopingo agentūra. Pasaulinis antidopingo kodeksas, 2004.
- b) Skernevičius J. Sporto treniruotės fiziologija, 1997.
- c) Skernevičius J., Raslanas A., Dadelienė R. Sporto mokslo tyrimų metodologija, 2003.
- d) Harries M., Williams C., Stanish W.D. Oxford Textbook of Sports Medicine, 1996.
- e) Liiegard W.A., Butcher J.D., Rucker K.S. Handbook of Sports Medicine /A Symptom –Oriented Approach, 1999.
- f) Puffer J.C. Sports Medicine: the primary care. South Med. J., 2004 Sep., 97(9) : 873-4.
- g) Willmore J.H., Costill D.L. Physiology of Sport and Exercise, 2004.
- h) Dembo A.G., Zemcovskij E.V. Sportivnaja kardiologija, 1989.
- i) Makarova G.A. Klinika i sport, 1997.
- j) Makarova G.A. Praktičeskoje rukovodstvo dle sportivnych vračej, 2002.

8. Žinių ir gebėjimų vertinimo tvarka:

Ciklo pabaigoje rezidentas laiko įskaitą, kuri vertinama dešimtbalėje sistemoje. Įskaitos klausimuose yra teorinė ir praktinė dalys. Klausimai paruošti pagal ciklo programą.

9. Rezidentūros bazė: VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras

10. Rezidentų vadovai:

doc. dr. Alvydas Juocevičius (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, docentas, biomedicinos mokslų daktaras, praktinio darbo patirtis 28 metai);

dr. Dalia Jurgelevičienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, biomedicinos mokslų daktarė, praktinio darbo patirtis 9 metai);

Jūratė Kesienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 12 metų);

Teresė Palšytė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 7 metai);

Ieva Slivovskaja (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 12 metų);

III. CIKLO „SPORTININKŲ MEDICININĖ-PEDAGOGINĖ TRENIRUOČIŲ KONTROLĖ, FIZINĖS TRENIRUOTĖS DĖSNINGUMAI“ PROGRAMA

1. Ciklo pavadinimas: **Sportininkų medicininė-pedagoginė treniruočių kontrolė.**

2. Apimtis kreditais: **10 kreditų (400 val.)**

3. Ciklo praktinė dalis: **384 val.**

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1.	Sportininkų medicininės-pedagoginės kontrolės organizavimo principai	2 val.
2.	Fizinės treniruotės dėsniumai, treniruočių formos.	4 val.
3.	Treniruotės krūviai, optimalaus krūvio ribos.	2 val.
4.	Sporto psichologija.	4 val.
5.	Sportininkų mityba.	4 val.

4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.

Ciklas skirtas sporto medicinos specialybės rezidentūros studijų programai. Šio ciklo tikslas pateikti rezidentams žinias apie sportininkų medicininės-pedagoginės kontrolės organizavimo principus, fizinės treniruotės dėsniumus, treniruočių formas, treniruotės krūvius, optimalaus krūvio ribas, sporto psichologiją, sportininkų mitybą.

Cikle numatomos penkios skirtingos temos ir teoriniams užsiėmimams skiriama 16 valandų. Teorinių užsiėmimų metu Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centro darbuotojai skaito paskaitas. Likusi dalis – 384 val. skirta praktiniams užsiėmimams.

Praktinę ciklo dalį sudaro:

- seminarai, kuriuose rezidentai referuoja literatūrą;
- dalyvavimas sportininkų treniruotėse;
- dalyvavimas sportininkų planinėse apžiūrose ir ištyrimuose;

Ciklo metu rezidentas privalo:

- išmokti mediciniškai stebėti sportininkus treniruočių ir sporto varžybų metu bei tinkamai interpretuoti gautus duomenis, pateikti juos sportininkui ar treneriui;
- išmokti sudaryti individualias medicininės-pedagoginės treniruočių kontrolės programas (10);
- išmokti sudaryti mitybos programas;
- išmokti psichologinio poveikio priemonių taikymo sportininkams principus.

5. Ciklo temos.

5.1 Temos pavadinimas. **Sportininkų medicininės-pedagoginės kontrolės organizavimo principai.**

Trumpas temos apibūdinimas: etapinė, einamoji, skubi kontrolė medicininės-pedagoginės kontrolės organizavimas.

5.2. Temos pavadinimas. **Fizinės treniruotės dėsniumai, treniruočių formos.**

Trumpas temos apibūdinimas: bendrojo lavinimo treniruotės, specialiojo lavinimo treniruotės, jų ypatumai, poveikis sportininko organizmui. Treniruočių įvairiose klimatinėse sąlygose ypatumai. Aklimatizacija. Adaptacijos prie barometrinės hipoksijos stadijos. Fizinis darbingumas reaklimatizacijos periodu.

5.3. Temos pavadinimas. **Treniruotės krūviai, optimalaus krūvio ribos.**

Trumpas temos apibūdinimas: įvairių krūvių treniruojamasis efektas, treniruočių organizavimas pasirengimo varžyboms periode, optimalių krūvių parinkimas.

5.4. Temos pavadinimas. **Sporto psichologija.**

Trumpas temos apibūdinimas: atskirų sporto šakų psichologijos ypatumai; priešstartinės būsenos ir jų koregavimas; autogeninė treniruotė ir relaksacija; psichologinės asmenybės savybės.

5.5. Temos pavadinimas. **Sportininkų mityba.**

Trumpas temos apibūdinimas: dienos raciono kalorijų apskaičiavimas, maisto medžiagų proporcijos dienos racione, atskirų sporto šakų sportininkų mitybos ypatumai, mitybos programų sudarymo principai priklausomai nuo treniruočių ciklo, maisto papildai, vitaminai, skysčių vartojimas, parenterinė mityba.

6. Privalomas dalykas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

- a) Skernevičius J. Sporto treniruotės fiziologija, 1997.
- b) Harries M., Williams C., Stanish W.D. Oxford Textbook of Sports Medicine, 1996.
- c) Drinkwater B.L. Women in sport, 2000,
- d) Liiegard W.A., Butcher J.D., Rucker K.S. Handbook of Sports Medicine /A Symptom – Oriented Approach, 1999.
- e) Micheli L.J., Smith A., Bachl N., Rolf C., Chan K.-M. Team physician Manual, 2001.
- f) Puffer J.C. Sports Medicine: the primary care. South Med. J., 2004 Sep., 97(9) : 873-4.
- g) Renstrom P.A.F.H. Clinical Practice of Sports Injury Prevention and care, 1994.
- h) 37(3):219-25.
- i) Willmore J.H., Costill D.L. Physiology of Sport and Exercise, 2004.
- j) Zatsiorsky V. Biomachanics in Sport, 2000.
- k) Dembo A.G., Zemcovskij E.V. Sportivnaja kardiologija, 1989.
- l) Makarova G.A. Praktičeskoje rukovodstvo dle sportivnyh vračej, 2002.

8. Žinių ir gebėjimų vertinimo tvarka:

Ciklo pabaigoje rezidentas laiko įskaitą, kuri vertinama dešimtbalėje sistemoje. Įskaitos klausimuose yra teorinė ir praktinė dalys. Klausimai paruošti pagal ciklo programą.

9. Rezidentūros bazė: VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras

10. Rezidentų vadovai:

doc. Dr. Rūta Dadelienė (kineziterapeutė, docentė, biomedicinos mokslų daktarė, praktikinio darbo patirtis 5 metai)

doc. dr. Alvydas Juocevičius (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, docentas, biomedicinos mokslų daktaras, praktikinio darbo patirtis 28 metai);

dr. Dalia Jurgelevičienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, biomedicinos mokslų daktarė, praktikinio darbo patirtis 9 metai);

Jūratė Kesienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktikinio darbo patirtis 12 metų);

Teresė Palšytė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktikinio darbo patirtis 7 metai);

Ieva Slivovskaja (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktikinio darbo patirtis 12 metų).

IV CIKLO „BENDROJI FIZIOTERAPIJA“ PROGRAMA

1. Ciklo pavadinimas: **Bendroji fizioterapija**
2. Apimtis kreditais: **12 kreditų (480 val.)**
3. Ciklo praktinė dalis: **455 val.**

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1.	Fizioterapijos kabineto darbo organizavimas, struktūra. Darbo saugos reikalavimai. Būtiniosios medicinos pagalbos suteikimas elektros šoko atveju.	2 val.
2.	Fizinių faktorių bendri veikimo mechanizmai.	1 val.
3.	Fizioprofilaktika (pirminė ir antrinė).	1 val.
4.	Nuolatinė ir impulsinė elektros srovė.	4 val.
5.	Elektriniai, elektromagnetiniai laukai ir magnetiniai įvairaus dažnumo laukai.	2 val.
6.	Gydymas šviesa.	2 val.
7.	Mechaninių faktorių panaudojimas gydymui. Ultragarasas.	2 val.
8.	Aerozolių terapija.	1 val.
9.	Gydymas vandeniui, balneoterapija.	2 val.
10.	Refleksoterapijos pagrindai.	2 val.
11.	Kurortinių faktorių panaudojimas gydymui.	2 val.
12.	Fizinių faktorių poveikio įvertinimas.	2 val.
13.	Fizioterapinių procedūrų derinimas.	2 val.

4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.

Ciklas skirtas fizinės medicinos ir reabilitacijos specialybės rezidentūros studijų programai. Šio ciklo tikslas pateikti rezidentams žinias apie bendras fizinių faktorių charakteristikas, jų poveikį organizmui, taikomas metodikas, parodymus ir priešparodymus, fizioterapinių procedūrų derinimą, fizinių faktorių panaudojimą įvairių ligų atvejais, fizioterapijos kabinetų darbo organizavimą, refleksoterapijos, kurortinių faktorių panaudojimą gydymui.

Cikle numatyta trylika skirtingų temų, teoriniams užsiėmimams skiriamos 25 valandos. Teorinių užsiėmimų metu Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centro darbuotojai skaito paskaitas. Likusi dalis – 455 val. skirta praktiniams užsiėmimams.

Praktinę ciklo dalį sudaro:

- a) darbas ambulatoriniuose reabilitacijos skyriuose rezidento vadovo priežiūroje, medicininių dokumentų pildymas;
- b) dalyvavimas konsultacijose;
- c) dalyvavimas pacientų aptarimuose;
- d) seminarai, kuriuose rezidentai referuoja literatūrą.

Ciklo metu rezidentas privalo išmokti:

- a) indikacijas ir kontraindikacijas fizinių faktorių naudojimui skirtingų ligų atvejais;
- b) skirti fizioterapines procedūras, rašyti fizioterapinius receptus;
- c) fizioterapinių procedūrų atlikimo metodikas;
- d) sudaryti fizinių faktorių taikymo schemą konkrečios ligos ar traumos atveju;
- e) įvertinti fizioterapijos priemonių efektyvumą;
- f) būtiniosios medicinos pagalbos planą elektros šoko atveju;
- g) darbo saugos reikalavimus dirbant fizioterapijos kabinetuose.

5. Ciklo temos.

5.1. Temos pavadinimas. **Fizioterapijos kabineto darbo organizavimas, struktūra. Darbo saugos reikalavimai. Būtiniosios medicinos pagalbos suteikimas elektros šoko atveju.**

Trumpas turinio apibūdinimas: Reikalavimai darbuotojų kvalifikacijai. Reikalavimai aparatūrai, jos techninei priežiūrai. Reikalavimai kabinetui. Pirmos medicinos pagalbos vaistinė. Reanimacijos ABC. Elektros šokas. Veiksmi, ištikus elektros šokui.

5.2. Temos pavadinimas. **Fizinių faktorių bendri veikimo mechanizmai.**

Trumpas turinio apibūdinimas: Fizinių faktorių klasifikacija. Natūralūs ir dirbtiniai fiziniai faktoriai. Fizinių faktorių reflektorinis veikimo mechanizmas. Fizinių faktorių humoralinis veikimo mechanizmas.

5.3. Temos pavadinimas. **Fizioprofilaktika (pirminė ir antrinė).**

Trumpas turinio apibūdinimas: Apibrėžimas. Fizioprofilaktikos fiziologinis pagrindimas. Fizioprofilaktikos principai. Kontraindikacijos pirminei fizioprofilaktikai. Indikacijos ir kontraindikacijos antrinei fizioprofilaktikai. Fizioprofilaktikos metodikos.

5.4. Temos pavadinimas. **Nuolatinė ir impulsinė elektros srovė.** Trumpas turinio apibūdinimas:

Galvanizacija ir elektroforezė: srovės apibūdinimas, veikimo mechanizmas, poveikis organizmui, aparatūra, metodikos, indikacijos ir kontraindikacijos. Impulsinės srovės: klasifikacija pagal dažnį, trukmę, formą, srovių apibūdinimas, veikimo mechanizmas, poveikis organizmui, aparatūra, skirtingų procedūrų metodikos, indikacijos ir kontraindikacijos.

Elektrodiagnostika ir elektrostimuliacija. 5.5. Temos pavadinimas. **Elektriniai,**

elektromagnetiniai laukai ir magnetiniai įvairaus dažnumo laukai. Trumpas turinio apibūdinimas: Klasifikacija pagal dažnį, laukų apibūdinimas, veikimo mechanizmas, poveikis organizmui, aparatūra, skirtingų procedūrų metodikos, indikacijos ir kontraindikacijos.

5.6. Temos pavadinimas. **Gydymas šviesa.**

Trumpas turinio apibūdinimas: Klasifikacija pagal bangų diapazoną, optinio diapazono elektromagnetinių laukų apibūdinimas, veikimo mechanizmas, poveikis organizmui, aparatūra, skirtingų procedūrų metodikos, indikacijos ir kontraindikacijos. Lazerioterapija.

5.7. Temos pavadinimas. **Mechaninių faktorių panaudojimas gydymui. Ultragarasas.** Trumpas

turinio apibūdinimas: Mechaninių faktorių, naudojamų gydymui, klasifikacija pagal virpesių dažnį. Ultragarso terapija, fonoforezė: veikimo mechanizmas, poveikis organizmui, aparatūra, procedūrų metodikos, indikacijos ir kontraindikacijos. Vibroterapija. Baroterapija.

5.8. Temos pavadinimas. **Aerozolių terapija.**

Trumpas turinio apibūdinimas: Aerozolių apibrėžimas, klasifikacija. Dispersiškumo laipsniai. Aerozolių poveikis organizmui, aparatūra, procedūrų metodikos, indikacijos ir kontraindikacijos. Vaistinių medžiagų, naudojamų aerozoliams, grupės.

5.9. Temos pavadinimas. **Gydymas vandeniu, balneoterapija.**

Trumpas turinio apibūdinimas: Vandens veikimo mechanizmas poveikis organizmui. Vandens procedūrų klasifikacija. Skirtingų procedūrų metodikos, indikacijos ir kontraindikacijos. Balneoterapija.

5.10. Temos pavadinimas. **Refleksoterapijos pagrindai.**

Trumpas turinio apibūdinimas: Akupunktūra – apibrėžimas, klasifikacija. Meridianai. 5 elementų teorija. Energijos Či teorija. Indikacijos ir kontraindikacijos akupunktūrai.

5.11. Temos pavadinimas. **Kurortinių faktorių panaudojimas gydymui.**

Trumpas turinio apibūdinimas: Natūralių fizikinių faktorių klasifikacija, veikimo mechanizmas, poveikis organizmui, procedūrų metodikos, indikacijos ir kontraindikacijos, galimybės panaudoti.

5.12. Temos pavadinimas. **Fizinių faktorių poveikio įvertinimas.**

Trumpas turinio apibūdinimas: Bendras ir lokalus fizioterapinių procedūrų poveikis. Specifiniai atskirų procedūrų poveikiai. Fizioterapija, kaip kompleksinio gydymo ar rehabilitacijos dalis. Fizinių faktorių poveikio įvertinimo galimybės ir metodai.

5.13. Temos pavadinimas. **Fizioterapinių procedūrų derinimas.**

Trumpas turinio apibūdinimas: Fizioterapinių procedūrų suderinamumo ir nesuderinamumo principai. Gydymo komplekso sudarymo principai.

5. Privalomas dalykas

6. Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

a) Reabilitacija. Kriščiūnas A. ir kt., Kaunas, 1996.

- b) Obščiaja fizioterapija. Bogoliubov V., Ponamorenko G., Maskva, 1999 (rusų kalba)
- c) Spravočnik po fizioterapiji, Jasnogorodckij V., Maskva, 1992 (rusų kalba).
- d) Fizioterapija i kurortologija nervnich boleznei. Gurlenia A., Bagel G., Minskas, 1989 (rusų kalba)..
- e) Rukovodstvo po rehabilitaciji bolnich s dvigatelnimi napyšenijami. Belova A., Maskva, 1998, I tomas (rusų kalba).
- f) Fizioterapija v chirurgii, trawmatologii, nejrochirurgii. Savin I., Taškentas, 1994.

7. Žinių ir gebėjimų vertinimo tvarka:

Ciklo pabaigoje rezidentas laiko įskaitą, kuri vertinama dešimties balų sistemoje. Įskaitos klausimuose yra teorinė ir praktinė dalys. Klausimai paruošti pagal ciklo programą.

8. Rezidentūros bazė:

VŠĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras.

9. Rezidentų vadovai:

doc. dr. Alvydas Juocevičius (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, docentas, biomedicinos mokslų daktaras, praktikinio darbo patirtis 28 metai);

dr. Dalia Jurgelevičienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, biomedicinos mokslų daktarė, praktikinio darbo patirtis 9 metai);

Jūratė Kesienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktikinio darbo patirtis 12 metų);

Teresė Palšytė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktikinio darbo patirtis 7 metai);

Ieva Slivovskaja (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktikinio darbo patirtis 12 metų);

V. CIKLO „PREPATOLOGINĖS IR PATOLOGINĖS BŪKLĖS SPORTE“ PROGRAMA

1. Ciklo pavadinimas: **Prepatologinės ir patologinės būklės sporte**
2. Apimtis kreditais: **12 kreditų (480 val.)**
3. Ciklo praktinė dalis: **468 val.**

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1.	Organų ir organų sistemų pažeidimai dėl ūmaus persitreniravimo.	4 val.
2.	Organų ir organų sistemų pažeidimai dėl lėtinio persitreniravimo.	6 val.
3.	Staigi mirtis sporte	2 val.

4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.

Ciklas skirtas sporto medicinos specialybės rezidentūros studijų programai. Šio ciklo tikslas pateikti rezidentams žinias apie organų ir organų sistemų pažeidimus dėl ūmaus ir lėtinio persitreniravimo, staigią mirtį sporte.

Cikle numatytos trys temos ir teoriniams užsiėmimams skiriama 12 valandų. Teorinių užsiėmimų metu Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centro darbuotojai skaito paskaitas. Likusi dalis – 468 val. skirta praktiniams užsiėmimams.

Praktinę ciklo dalį sudaro:

- a) seminarai, kuriuose rezidentai referuoja literatūrą;
- b) dalyvavimas sportininkų treniruotėse, varžybose;
- c) dalyvavimas sportininkų periodiniuose patikrinimuose ir konsultacijose.

Ciklo metu rezidentas privalo išmokti:

- a) diagnozuoti organizmo pažeidimus dėl ūmaus ir lėtinio persitreniravimo;
- b) taikyti priemones organizmo pažeidimų dėl ūmaus ir lėtinio persitreniravimo prevencijai ir gydymui.

5. Ciklo temos.

5.1. Temos pavadinimas. **Organų ir organų sistemų pažeidimai dėl ūmaus persitreniravimo.**

Trumpas temos apibūdinimas: persitreniravimo klinikinės formos, ūmaus persitreniravimo klinikiniai sindromai, širdies skilvelių perkrovos elektrokardiografiniai rodikliai.

5.2. Temos pavadinimas. **Organų ir organų sistemų pažeidimai dėl lėtinio persitreniravimo.**

Trumpas temos apibūdinimas: pagrindinės lėtinio persitreniravimo klinikinės formos: CNS, širdies-kraujagyslių sistemos, virškinimo sistemos, šlapimo sistemos, imuniteto, judamojo-atramos aparato.

5.3. Temos pavadinimas. **Staigi mirtis sporte.**

Trumpas temos apibūdinimas: staigios mirties priežastys, staigios mirties sporte prevencija.

6. Privalomas dalykas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

- a) Harries M., Williams C., Stanish W.D. Oxford Textbook of Sports Medicine, 1996.
- b) Liiegard W.A., Butcher J.D., Rucker K.S. Handbook of Sports Medicine /A Symptom –Oriented Approach, 1999.
- c) Malcolm T.F.Read. A practical Guide to Sports injuries, 2000,
- d) Willmore J.H., Costill D.L. Physiology of Sport and Exercise, 2004.
- e) Zatsiorsky V. Biomachanics in Sport, 2000.
- f) Dembo A.G., Zemcovskij E.V. Sportivnaja kardiologija, 1989.
- g) Makarova G.A. Praktičeskoje rukovodstvo dle sportivnych vračej, 2002.

8. Žinių ir gebėjimų vertinimo tvarka:

Ciklo pabaigoje rezidentas laiko įskaitą, kuri vertinama dešimtbalėje sistemoje. Įskaitos klausimuose yra teorinė ir praktinė dalys. Klausimai paruošti pagal ciklo programą.

9. Rezidentūros bazė: VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras

10. Rezidentų vadovai:

doc. dr. Alvydas Juocevičius (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, docentas, biomedicinos mokslų daktaras, praktinio darbo patirtis 28 metai);

dr. Dalia Jurgelevičienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, biomedicinos mokslų daktarė, praktinio darbo patirtis 9 metai);

Jūratė Kesienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 12 metų);

Teresė Palšytė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 7 metai);

Ieva Slivovskaja (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 12 metų).

VI. CIKLO „SPORTINIŲ TRAUMŲ PREVENCIJA IR GYDYMAS, ŪMŪS SVEIKATOS SUTRIKIMAI SPORTE“ PROGRAMA

1. Ciklo pavadinimas: **Sportinių traumų prevencija ir gydymas, ūmūs sveikatos sutrikimai sporte.**
2. Apimtis kreditais: **20 kreditų (800 val.)**
3. Ciklo praktinė dalis: **770 val.**

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1.	Sportinės traumos.	4 val.
2.	Ūmių traumų gydymo principai.	4 val.
3.	Atskirų anatominių zonų specifiniai pažeidimai.	6 val.
4.	Traumatizmo profilaktikos principai.	2 val.
5.	Traumos ir ligos, būdingos tam tikroms sporto šakoms.	4 val.
6.	Desmurgijos, teipingo pagrindai.	2 val.
7.	Ūmūs sveikatos sutrikimai sporte	8 val.

4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.

Ciklas skirtas sporto medicinos specialybės rezidentūros studijų programai. Šio ciklo tikslas pateikti rezidentams žinias apie sportinės traumas, ūmių traumų gydymo principus, atskirų anatominių zonų specifinius pažeidimus, traumatizmo profilaktikos principus, traumas ir ligas, būdingas tam tikroms sporto šakoms, desmurgijos, teipingo principus.

Cikle numatytos šešios temos ir teoriniams užsiėmimams skiriama 30 valandų. Teorinių užsiėmimų metu Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centro darbuotojai skaito paskaitas. Likusi dalis – 770 val. skirta praktiniams užsiėmimams.

Praktinę ciklo dalį sudaro:

- a) seminarai, kuriuose rezidentai referuoja literatūrą;
- b) dalyvavimas sportininkų treniruotėse, varžybose;
- c) dalyvavimas sportininkų, patyrusių traumas, konsultavime.

Ciklo metu rezidentas privalo išmokti:

- a) taikyti traumų prevencijos priemones;
- b) diagnozuoti sportines traumas, ūmius sveikatos sutrikimus;
- c) suteikti pirmąją medicininę pagalbą sportinių traumų ir ūmių sveikatos sutrikimų treniruočių ir varžybų metu atvejais, atlikti pirminį žaizdos sutvarkymą, RICE;
- d) atlikti teisingą, žaizdos perrišimą.

5. Ciklo temos.

5.1. Temos pavadinimas. **Sportinės traumos.**

Trumpas temos apibūdinimas: sportinių traumų priežastys, sportinių traumų patogenezė, sportinių traumų gydymo ir reabilitacijos principai.

5.2. Temos pavadinimas. **Ūmių traumų gydymo principai.**

Trumpas temos apibūdinimas: Minkštų audinių pažeidimas ir gydymas, pirminis žaizdos sutvarkymas, RICE

5.3. Temos pavadinimas. **Atskirų anatominių zonų specifiniai pažeidimai.**

Trumpas temos apibūdinimas: specifiniai pažeidimai pėdos, čiurnos, blauzdos, kelio, šaunies, klubo, dubens, nugaros, pečių ir pečių juostos, alkūnės, riešo, plaštakos ir pirštų srityse.

5.4. Temos pavadinimas. **Traumatizmo profilaktikos principai.**

Trumpas temos apibūdinimas: apšilimo pratimų reikšmė, higieniniai reikalavimai patalpoms, inventoriui ir kt., treniruočių metodinių principų reikšmė, apsaugos priemonės, atstatymo priemonių taikymas.

5.5. Temos pavadinimas. **Traumos ir ligos, būdingos tam tikroms sporto šakoms.**

Trumpas temos apibūdinimas: “Tenisininko alkūnė”, “dviračio vairo paralyžius” ir kt.

5.6. Temos pavadinimas. **Desmurgijos, teipingo pagrindai.**

Trumpas temos apibūdinimas: indikacijos, principai, metodai, naudojami medžiagos.

5.7. Temos pavadinimas. **Ūmūs sveikatos sutrikimai sporte.**

Trumpas temos apibūdinimas: anafilaksinis šokas, hipoglikemija, nokautas, nokdaunas, kolapsas, skendimas, terminiai pažeidimai, nervų sistemos pažeidimai, ūmūs kraujotakos sutrikimai ir kt.

6. Privalomas dalykas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

- a) Harries M., Williams C., Stanish W.D. Oxford Textbook of Sports Medicine, 1996.
- b) Liiegard W.A., Butcher J.D., Rucker K.S. Handbook of Sports Medicine /A Symptom –Oriented Approach, 1999.
- c) Malcolm T.F.Read. A practical Guide to Sports injuries, 2000,
- d) Renstrom P.A.F.H. Clinical Practice of Sports Injury Prevention and care, 1994.
- e) Zatsiorsky V. Biomachanics in Sport, 2000.

8. Žinių ir gebėjimų vertinimo tvarka:

Ciklo pabaigoje rezidentas laiko įskaitą, kuri vertinama dešimtbalėje sistemoje. Įskaitos klausimuose yra teorinė ir praktinė dalys. Klausimai paruošti pagal ciklo programą.

9. Rezidentūros bazė: VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras

10. Rezidentų vadovai:

doc. dr.Alvydas Juocevičius (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, docentas, biomedicinos mokslų daktaras, praktinio darbo patirtis 28 metai);

dr. Dalia Jurgelevičienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, biomedicinos mokslų daktarė, praktinio darbo patirtis 9 metai);

Jūratė Kesienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 12 metų);

Teresė Palšytė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 7 metai);

Ieva Slivovskaja (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 12 metų).

VII. CIKLO “MEDICININĖS SPORTININKŲ ATRANKOS METODIKOS” PROGRAMAMA

1. Ciklo pavadinimas: **Medicininės sportininkų atrankos metodikos**
2. Apimtis kreditais: **8 kreditai (320 val.)**
3. Ciklo praktinė dalis: **308 val.**

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1.	Morfologinių rodiklių įvertinimas.	4 val.
2.	Fiziologinių ir biocheminių rodiklių įvertinimas.	6 val.
3.	Psichologiniai testai.	2 val.

4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.

Ciklas skirtas sporto medicinos specialybės rezidentūros studijų programai. Šio ciklo tikslas pateikti rezidentams žinias apie medicinines sportininkų atrankos metodikas, kurios remiasi morfologinių, fiziologinių duomenų, biocheminių rodiklių ir psichologinių testų rezultatais. Cikle numatytos trys temos ir teoriniams užsiėmimams skiriama 12 valandų. Teorinių užsiėmimų metu Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centro darbuotojai skaito paskaitas. Likusi dalis – 308 val. skirta praktiniams užsiėmimams.

Praktinę ciklo dalį sudaro:

- a) seminarai, kuriuose rezidentai referuoja literatūrą;
- b) dalyvavimas sportininkų treniruotėse, varžybose;
- c) dalyvavimas konsultavime, sprendžiant atrankos klausimus.

Ciklo metu rezidentas privalo išmokti:

- a) įvertinti morfologinius, fiziologinius, biocheminius rodiklius;
- b) įvertinti psichologinių testų rezultatus;
- c) daryti išvadas medicinines sportininkų atrankos klausimais.

5. Ciklo temos.

5.1. Temos pavadinimas. **Morfologinių rodiklių įvertinimas.**

Trumpas temos apibūdinimas: Somatoskopija. Optimalus kūno parametrų prognozavimo laikotarpis vaikų amžiuje. Fizinio išsivystymo įvertinimo principai: standartų ir antropometrinių profilių metodas, koreliacijų metodas, indeksų metodas, persentilių metodas. Konstitucijos tipo įvertinimo principai: pagal antroposkopijos duomenis, pagal kūno ir kūno dalių ilgio santykį. Fizinio išsivystymo ir kūno sudėjimo ypatumai skirtingose sporto šakose.

5.2. Temos pavadinimas. **Fiziologinių ir biocheminių rodiklių įvertinimas.**

Trumpas temos apibūdinimas: Fiziologinių rodiklių ypatumai skirtingose sporto šakose. Širdies susitraukimo dažnio ramybėje ir jo reakcijos į fizinį krūvį vertinimas atrankoje. Kvėpavimo sistemos rodiklių vertinimas atrankoje. Judėjimo-atramos sistemos rodiklių vertinimas atrankoje. Neuro-endokrininių rodiklių vertinimas atrankoje. Biocheminiai rodiklių vertinimas atrankoje.

5.3. Temos pavadinimas. **Psichologiniai testai.**

Trumpas temos apibūdinimas: atskirų sporto šakų psichologijos ypatumai; psichologinių testų rezultatų vertinimas, darant atranką.

6. Privalomas dalykas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

- a) Harries M., Williams C., Stanish W.D. Oxford Textbook of Sports Medicine, 1996.
- b) Liiegard W.A., Butcher J.D., Rucker K.S. Handbook of Sports Medicine /A Symptom – Oriented Approach, 1999.
- c) Puffer J.C. Sports Medicine: the primary care. South Med. J., 2004 Sep., 97(9) : 873-4.
- d) Willmore J.H., Costill D.L. Physiology of Sport and Exercise, 2004.

e) Makarova G.A. Praktiškeskoje rukovodstvo dle sportivnych vračej, 2002.

8. Žinių ir gebėjimų vertinimo tvarka:

Ciklo pabaigoje rezidentas laiko įskaitą, kuri vertinama dešimtbalėje sistemoje. Įskaitos klausimuose yra teorinė ir praktinė dalys. Klausimai paruošti pagal ciklo programą.

9. Rezidentūros bazė: VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras

12. Rezidentų vadovai:

doc. dr. Alvydas Juocevičius (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, docentas, biomedicinos mokslų daktaras, praktikinio darbo patirtis 28 metai);

dr. Dalia Jurgelevičienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, biomedicinos mokslų daktarė, praktikinio darbo patirtis 9 metai);

Jūratė Kesienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktikinio darbo patirtis 12 metų);

Teresė Palšytė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktikinio darbo patirtis 7 metai);

Ieva Slivovskaja (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktikinio darbo patirtis 12 metų);

Edmundas Švedas (sporto medicinos gydytojas, praktikinio darbo patirtis 35 metai).

VIII. CIKLO “JAUNŲ SPORTUOJANČIŲ ASMENŲ MEDICININĖ KONTROLĖ”

1. Ciklo pavadinimas: **Jaunų sportuojančių asmenų medicininė kontrolė**
2. Apimtis kreditais: **8 kreditai (320 val.)**
3. Ciklo praktinė dalis: **308 val.**

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1.	Specifiniai vaikų ir paauglių ypatumai. Vystymosi lygiai.	4 val.
2.	Lytinio brendimo ypatumai.	2 val.
3.	Treniruočių įtaka augančiam organizmui.	2 val.
4.	Treniruočių programų sudarymas vaikams ir paaugliams ir jų medicininė kontrolė.	4 val.

4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.

Ciklas skirtas sporto medicinos specialybės rezidentūros studijų programai. Šio ciklo tikslas pateikti rezidentams žinias apie specifinius vaikų ir paauglių ypatumus, vystymosi lygius, lytinio brendimo ypatumus, anomalinius vystymosi modelius, treniruočių programų sudarymą vaikams ir paaugliams ir jų medicininę kontrolę. Cikle numatytos keturios temos ir teoriniams užsiėmimams skiriama 12 valandų. Teorinių užsiėmimų metu Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centro darbuotojai skaito paskaitas. Likusi dalis – 308 val. skirta praktiniams užsiėmimams.

Praktinę ciklo dalį sudaro:

- a) seminarai, kuriuose rezidentai referuoja literatūrą;
- b) dalyvavimas jauno amžiaus sportuojančių asmenų treniruotėse, varžybose;
- c) dalyvavimas jauno amžiaus sportuojančių asmenų konsultavime.

Ciklo metu rezidentas privalo išmokti:

- a) įvertinti vaikų vystymąsi;
- b) atpažinti vaikų vystymosi anomalijas;
- c) įvertinti treniruočių įtaką jauniems sportuojantiems asmenims;
- d) vykdyti jaunų sportuojančių asmenų medicininę kontrolę.

5. Ciklo temos.

5.1. Temos pavadinimas. **Specifiniai vaikų ir paauglių ypatumai. Vystymosi lygiai.**

Trumpas temos apibūdinimas: Judamojo atramos aparato ypatumai. Nervų sistemos ypatumai. Širdies-kraujagyslių sistemos ypatumai. Endokrininės sistemos ypatumai. vaikų amžiaus periodai. Jaunų sportininkų amžiaus grupės. Anomaliniai vystymosi modeliai.

5.2. Temos pavadinimas. **Lytinio brendimo ypatumai.**

Trumpas temos apibūdinimas: Mergaičių ir berniukų lytinio brendimo ypatumai. Menarchė, antriniai lytinio brendimo požymiai, jų įvertinimas.

5.3. Temos pavadinimas. **Treniruočių įtaka augančiam organizmui.**

Trumpas temos apibūdinimas: Sveikatinimas. Auklėjimas. Fizinis lavinimas. Treniruočių įtaka augančiam organizmui įvairiais amžiaus tarpsniais.

5.4. Temos pavadinimas. **Treniruočių programų sudarymas vaikams ir paaugliams ir jų medicininė kontrolė.**

Trumpas temos apibūdinimas: treniruočių programų sudarymo vaikams ir paaugliams principai, ypatumai. Sportuojančių vaikų ir paauglių medicininė kontrolė.

6. Privalomas dalykas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

- a) Chan k.-m., Chodzko-Zajko W., Frontera W., Parker A., Sports and Children, 2002.
- b) Liiegard W.A., Butcher J.D., Rucker K.S. Handbook of Sports Medicine /A Symptom – Oriented Approach, 1999.

- c) Puffer J.C. Sports Medicine: the primary care. South Med. J., 2004 Sep., 97(9) : 873-4.
- d) Dembo A.G., Zemcovskij E.V. Sportivnaja kariologija, 1989.
- e) Makarova G.A. Praktičeskoje rukovodstvo dle sportivnych vračej, 2002.
- f) Tičvinskij S.B., Chručiov S.V. Detskaja sportivnaja medicina, 1991.

8. Žinių ir gebėjimų vertinimo tvarka:

Ciklo pabaigoje rezidentas laiko įskaitą, kuri vertinama dešimtbalėje sistemoje. Įskaitos klausimuose yra teorinė ir praktinė dalys. Klausimai paruošti pagal ciklo programą.

9. Rezidentūros bazė: VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras

10. Rezidentų vadovai:

doc. dr. Alvydas Juocevičius (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, docentas, biomedicinos mokslų daktaras, praktinio darbo patirtis 28 metai);

dr. Dalia Jurgelevičienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, biomedicinos mokslų daktarė, praktinio darbo patirtis 9 metai);

Jūratė Kesienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 12 metų);

Audronė Opalnikova (sporto medicinos gydytoja, praktinio darbo patirtis 32 metai);

Teresė Palšytė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 7 metai);

Ieva Slivovskaja (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 12 metų).

XI. CIKLO “SPORTUOJANČIŲ MOTERŲ MEDICININĖ KONTROLĖ”

1. Ciklo pavadinimas: **Sportuojančių moterų medicininė kontrolė**
2. Apimtis kreditais: **8 kreditai (320 val.)**
3. Ciklo praktinė dalis: **308 val.**

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1.	Moterų organizmo ypatumai.	4 val.
2.	Treniruočių organizavimas moterims, medicininė sportuojančių moterų kontrolė.	4 val.
3.	Lyties nustatymas.	4 val.

4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.

Ciklas skirtas sporto medicinos specialybės rezidentūros studijų programai. Šio ciklo tikslas pateikti rezidentams žinias apie moterų organizmo ypatumus, treniruočių organizavimo moterims principus, medicininę sportuojančių moterų kontrolę ir lyties nustatymo procedūrą. Cikle numatytos trys temos ir teoriniams užsiėmimams skiriama 12 valandų. Teorinių užsiėmimų metu Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centro darbuotojai skaito paskaitas. Likusi dalis – 308 val. skirta praktiniams užsiėmimams.

Praktinę ciklo dalį sudaro:

- a) seminarai, kuriuose rezidentai referuoja literatūrą;
- b) dalyvavimas sportuojančių moterų treniruotėse, varžybose;
- c) dalyvavimas sportuojančių moterų funkcinės būklės testavime;
- d) dalyvavimas sportuojančių moterų konsultavime;
- e) susipažinimas su lyties nustatymo procedūra.

Ciklo metu rezidentas privalo:

- a) išmokti testuoti sportuojančių moterų funkcinę būklę ir interpretuoti jos rezultatus;
- b) išmokti įvertinti treniruočių įtaką sportuojančioms moterims;
- c) išmokti sportuojančių moterų medicininę kontrolę;
- d) žinoti lyties nustatymo procedūrą.

5. Ciklo temos.

5.1. Temos pavadinimas. **Moterų organizmo ypatumai.**

Trumpas temos apibūdinimas: Judamojo atramos aparato ypatumai. Nervų sistemos ypatumai. Širdies-kraujagyslių sistemos ypatumai. Menstruacijų ciklas. Neštumas. Sportuojančių moterų endokrininės sistemos ypatumai. Hormonų pokyčių tyrimo principai. Kontracepcija.

5.2. Temos pavadinimas. **Treniruočių organizavimas moterims, medicininė sportuojančių moterų kontrolė.**

Trumpas temos apibūdinimas: treniruočių organizavimo moterims principai, ypatumai, medicininė sportuojančių moterų kontrolė, jos ypatumai.

5.3. Temos pavadinimas. **Lyties nustatymas.**

Trumpas temos apibūdinimas: Hermafroditizmas. Pseudohermafroditizmas. Lyties nustatymo metodai.

6. Privalomas dalykas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

- a) Harries M., Williams C., Stanish W.D. Oxford Textbook of Sports Medicine, 1996.
- b) Drinkwater B.L. Women in sport, 2000,
- c) Liiegard W.A., Butcher J.D., Rucker K.S. Handbook of Sports Medicine /A Symptom –Oriented Approach, 1999.
- d) Micheli L.J., Smith A., Bachl N., Rolfc., Chan K.-M. Team physican Manual, 2001.

- e) Puffer J.C. Sports Medicine: the primary care. South Med. J., 2004 Sep., 97(9) : 873-4.
- f) Willmore J.H., Costill D.L. Physiology of Sport and Exercise, 2004.

8. Žinių ir gebėjimų vertinimo tvarka:

Ciklo pabaigoje rezidentas laiko įskaitą, kuri vertinama dešimtbalėje sistemoje. Įskaitos klausimuose yra teorinė ir praktinė dalys. Klausimai paruošti pagal ciklo programą.

9. Rezidentūros bazė: VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras

10. Rezidentų vadovai:

doc. dr. Alvydas Juocevičius (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, docentas, biomedicinos mokslų daktaras, praktinio darbo patirtis 28 metai);

dr. Dalia Jurgelevičienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, biomedicinos mokslų daktarė, praktinio darbo patirtis 9 metai);

Jūratė Kesienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 12 metų);

Audronė Opalnikova (sporto medicinos gydytoja, praktinio darbo patirtis 32 metai);

Teresė Palšytė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 7 metai);

Ieva Slivovskaja (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 12 metų).

X. CIKLO „SPORTININKŲ REABILITACIJA, ATSIGAVIMO IR DARBINGUMO DIDINIMO PRIEMONĖS“ PROGRAMA

1. Ciklo pavadinimas: **Sportininkų rehabilitacija, atsigavimo ir darbingumo didinimo priemonės.**
2. Apimtis kreditais: **10 kreditų (400 val.)**
3. Ciklo praktinė dalis: **376 val.**

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1.	Reabilitacijos organizacinė struktūra, reabilitacijos principai.	4 val.
2.	Medicininės reabilitacijos, atsigavimo ir darbingumą didinančios priemonės.	6 val.
3.	Reabilitacija po ūmių sportinių traumų.	6 val.
4.	Reabilitacija dėl būklių, išsivystančių dėl pasikartojančių mikrotraumų.	6 val.
5.	Reabilitacinės priemonės persitreniravimo, pervargimo atvejais.	2 val.

4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.

Ciklas skirtas sporto medicinos specialybės rezidentūros studijų programai. Šio ciklo tikslas pateikti rezidentams žinias apie reabilitacijos organizacinę struktūrą, reabilitacijos principus, medicininės reabilitacijos, atsigavimo ir darbingumą didinančias priemones, reabilitaciją po ūmių sportinių traumų ir būklių, išsivystančių dėl pasikartojančių mikrotraumų, reabilitacinės priemonės persitreniravimo, pervargimo atvejais.

Cikle numatomos penkios skirtingos temos ir teoriniams užsiėmimams skiriamos 24 valandos. Teorinių užsiėmimų metu Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centro darbuotojai skaito paskaitas. Likusi dalis – 376 val. skirta praktiniams užsiėmimams.

Praktinę ciklo dalį sudaro:

- a) seminarai, kuriuose rezidentai referuoja literatūrą;
- b) susipažinimas su medicininės reabilitacijos, atsigavimo ir darbingumą didinančiomis priemonėmis;
- c) reabilitacijos priemonių taikymas po traumų, persitreniravimo ir pervargimo atvejais.

Ciklo metu rezidentas privalo išmokti:

- a) reabilitacijos organizacinę struktūrą, reabilitacijos principus;
- b) medicininės reabilitacijos, atsigavimo ir darbingumą didinančios priemonės;
- c) taikyti reabilitacines priemones po traumų;
- d) taikyti atsigavimo ir darbingumą didinančias priemones

5. Ciklo temos.

5.1. Temos pavadinimas. **Reabilitacijos organizacinė struktūra, reabilitacijos principai.**

Trumpas turinio apibūdinimas: reabilitacijos socialiniai-ekonominiai aspektai, reabilitacijos organizacinė struktūra Lietuvoje, ją reglamentuojantys teisiniai aktai, reabilitacijos principai.

5.2. Temos pavadinimas. **Medicininės reabilitacijos, atsigavimo ir darbingumą didinančios priemonės.**

Trumpas turinio apibūdinimas: Atsigavimas po fizinių krūvių: atsigavimo periodo fazės, jų trukmė, superkompensacijos procesai. Medicininės reabilitacijos (kineziterapija, masažas, fizioterapija, psichoterapija, ortopedinės priemonės ir kt.), atsigavimą, spartinančios ir darbingumą didinančios priemonės.

5.3. Temos pavadinimas. **Reabilitacija po ūmių sportinių traumų.**

Trumpas temos apibūdinimas: Organų ir sistemų pažeidimas po ūmių traumų, reabilitacijos priemonės, programos sudarymo principai, etapai, organizavimas.

5.4. Temos pavadinimas. **Reabilitacija dėl būklių, išsivystančių dėl pasikartojančių mikrotraumų.**

Trumpas temos apibūdinimas: Organų ir sistemų pažeidimai dėl pasikartojančių mikrotraumų, reabilitacijos priemonės, programos sudarymo principai, etapai, organizavimas.

5.5. Temos pavadinimas. **Reabilitacinės priemonės persitreniravimo, pervargimo atvejais.**

Trumpas temos apibūdinimas: Nuovargis: jo priežastys, pasireiškimo formos, nuovargis skirtingose sporto šakose, raumenų nuovargio ypatumai, raumenų skausmo sindromas. Reabilitacinės priemonės persitreniravimo, pervargimo atvejais.

6. Privalomas dalykas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

a) P. Astrand, K. Rodahl. Textbook of work physiology. – S.:McGraw-Hill. 1986.

b) J. Skernevičius. Sporto treniruotės fiziologija. Vilnius, 1997

c) J. Skernevičius, A. Raslanas, R. Dadelienė. Sporto mokslų tyrimų metodologija. Vilnius, 2004

d) M. Kjaer et al. Text book of Sports Medicine. 2003, 805 p.

e) V. I. Dubrovskij. Sportivnaja medicina, 1998, 480 p.

8. Žinių ir gebėjimų vertinimo tvarka:

Ciklo pabaigoje rezidentas laiko įskaitą, kuri vertinama dešimtbalėje sistemoje. Įskaitos klausimuose yra teorinė ir praktinė dalys. Klausimai paruošti pagal ciklo programą.

9. Rezidentūros bazė: VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų

Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras

10. Rezidentų vadovai:

doc. dr. Alvydas Juocevičius (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, docentas, biomedicinos mokslų daktaras, praktinio darbo patirtis 28 metai);

dr. Dalia Jurgelevičienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, biomedicinos mokslų daktarė, praktinio darbo patirtis 9 metai);

Jūratė Kesienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 12 metų);

Teresė Palšytė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 7 metai);

Ieva Slivovskaja (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 12 metų).

XI. CIKLO „SPORTININKŲ SU NEGALIA MEDICININĖ KONTROLĖ“ PROGRAMA

1. Ciklo pavadinimas: **Sportininkų su negalia medicininė kontrolė**
2. Apimtis kreditais: **10 kreditų (400 val.)**
3. Ciklo praktinė dalis: **378 val.**

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1.	Sportininkų su negalia medicininė ir funkcinė klasifikacija, medicininė kontrolė.	10 val.
2.	Sportininkų su negalia sportinių traumų ypatumai.	4 val.
3.	Reabilitacijos ir atsigavimo priemonių taikymo sportininkams su negalia ypatumai.	4 val.
4.	Sportininkų su negalia sporto organizacijos.	4 val.

4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.

Ciklas skirtas sporto medicinos specialybės rezidentūros studijų programai. Šio ciklo tikslas pateikti rezidentams naujausias žinias apie sportininkų su negalia medicininę ir funkcinę klasifikaciją, medicininę kontrolę, sportininkų su negalia sportinių traumų, reabilitacijos ir atsigavimo priemonių taikymo ypatumus, sportininkų su negalia sporto organizacijas. Cikle numatos keturios skirtingos temos ir teoriniams užsiėmimams skiriamos 22 valandos. Teorinių užsiėmimų metu Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centro darbuotojai skaito paskaitas. Likusi dalis – 378 val. skirta praktiniams užsiėmimams.

Praktinę ciklo dalį sudaro:

- a) seminarai, kuriuose rezidentai referuoja literatūrą;
- b) dalyvavimas sportininkų su negalia medicininėje ir funkcinėje klasifikavime;
- c) dalyvavimas sudarant reabilitacijos ir atsigavimo programas sportininkams su negalia.

Ciklo metu rezidentas privalo išmokti:

- a) testuoti ir klasifikuoti sportininkus su negalia;
- b) sudaryti reabilitacijos ir atsigavimo programas sportininkams su negalia.

5. Ciklo temos.

5.1. Temos pavadinimas. **Sportininkų su negalia medicininė ir funkcinė klasifikacija, medicininė kontrolė.**

Trumpas temos apibūdinimas: Tarptautinių neįgaliųjų sporto organizacijų medicininės funkcinės klasifikacijos sistemos. Perėjimas nuo medicininės funkcinės prie integruotos funkcinės klasifikacijos. Neįgaliųjų asmenų funkcinė klasifikacija įvairiose sporto šakose.

5.2. Temos pavadinimas. **Sportininkų su negalia sportinių traumų ypatumai.**

Trumpas temos apibūdinimas: Neįgaliųjų žmonių sporto organizacijos, jų istorija, tikslai, veikla. Parolimpinės žaidynės, jų sporto šakos.

5.3. Temos pavadinimas. **Reabilitacijos ir atsigavimo priemonių taikymo sportininkams su negalia ypatumai.**

Trumpas temos apibūdinimas: Neįgaliųjų žmonių sporto organizacijos, jų istorija, tikslai, veikla. Parolimpinės žaidynės, jų sporto šakos.

5.4. Temos pavadinimas. **Sportininkų su negalia sporto organizacijos.**

Trumpas temos apibūdinimas: Neįgaliųjų žmonių sporto organizacijos, jų istorija, tikslai, veikla. Parolimpinės žaidynės, jų sporto šakos.

6. Privalomas dalykas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

- a) R. Adomaitienė ir kt. Taikomoji neįgaliųjų fizinė veikla Kaunas, 2003, 383 p.
- b) Harries M., Williams C., Stanish W.D. Oxford Textbook of Sports Medicine, 1996.
- c) Liiegard W.A., Butcher J.D., Rucker K.S. Handbook of Sports Medicine /A Symptom – Oriented Approach, 1999.

- d) Micheli L.J., Smith A., Bachl N., RolfC., Chan K.-M. Team physican Manual, 2001.
8. Žinių ir gebėjimų vertinimo tvarka:
Ciklo pabaigoje rezidentas laiko įskaitą, kuri vertinama dešimtbalėje sistemoje. Įskaitos klausimuose yra teorinė ir praktinė dalys. Klausimai paruošti pagal ciklo programą.
  9. Rezidentūros bazė: VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centras
  10. Rezidentų vadovai:
doc. dr. Alvydas Juocevičius (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, docentas, biomedicinos mokslų daktaras, praktinio darbo patirtis 28 metai);
dr. Dalia Jurgelevičienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, biomedicinos mokslų daktarė, praktinio darbo patirtis 9 metai);
Jūratė Kesienė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 12 metų);
Teresė Palšytė (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 7 metai);
Ieva Slivovskaja (fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja, praktinio darbo patirtis 12 metų).

P2.1. Programoje dėstysiantys profesoriai ir docentai
Priedas 2

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pedagoginis ir mokslo laipsnis	Numatomas dėstyti dalykas ar ciklas, kuriam vadovaus	Profesinė kvalifikacija ir darbo stažas	Institucija, iš kurios kviečiama
1	2	3	4	5	6
1.	Vidmantas Alekna	Doc. dr.	Prepatologinės ir patologinės būklės sporte Medicininis sportuojančių asmenų ištyrimas	Gydytojas, 26 metai	
2.	Rūta Dadelienė	Doc. dr.	Sportininkų medicininė-pedagoginė treniuočių kontrolė, fizinės treniuotės dėsningumai	Kineziterapeutė, 5 metai	
3.	Alvydas Juocevičius	Doc. dr.	Sporto medicinos pagrindai Sportininkų rehabilitacija. Atsigravimo ir darbingumo didinimo priemonės Medicininės sportininkų atrankos metodikos	Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, 28 metai	
4.	Manvilius Kocius	Doc. dr.	Sportinių traumų prevencija ir gydymas, ūmūs sveikatos sutrikimai sporte	Gydytojas ortopedas traumatologas 20 metų	
5.	Juozas Raistenskis	Doc. dr.	Bendroji fizioterapija Jaunų sportuojančių asmenų medicininė kontrolė Sportininkų su negalia medicininė kontrolė	Gydytojas, 29 metai	
6.	Juozas Skernevičius	Prof. hab. dr.	Sportininkų medicininė-pedagoginė treniuočių kontrolė, fizinės treniuotės dėsningumai Atsigravimo ir darbingumo didinimo priemonės	Dėstytojas, 50 metų	VPU

P2.2. Rezidentų (ciklų) vadovai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pedagoginis ir mokslo laipsnis	Numatomas dėstyti dalykas ar ciklas, kuriam vadovaus	Profesinė kvalifikacija ir darbo stažas	Institucija, iš kurios kviečiama
1	2	3	4	5	6
1.	Alvydas Juocevičius	Doc. dr.	Sportininkų medicininė-pedagoginė treniuočių kontrolė, fizinės treniuotės dėsningumai	Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, 28 metai	
2.	Alvydas Juocevičius	Doc. dr.	Sporto medicinos pagrindai	Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, 28 metai	
3.	Alvydas Juocevičius	Doc. dr.	Sportininkų rehabilitacija. Atsigravimo ir darbingumo didinimo priemonės.	Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, 28 metai	
4.	Dalia Jurgelevičienė	Dr.	Sportinių traumų prevencija ir gydymas, ūmūs sveikatos sutrikimai sporte	Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, 10 metų	
5.	Jūratė Kesienė		Sportininkų su negalia medicininė kontrolė	Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, 12 metų	
6.	Audronė Opalnikova		Jaunų sportuojančių asmenų medicininė kontrolė	Sporto medicinos gydytojas, 32 metai	Vilniaus sporto medicinos centras
7.	Audronė Opalnikova		Sportuojančių moterų medicininė kontrolė	Sporto medicinos gydytojas, 32 metai	Vilniaus sporto medicinos centras
8.	Teresė Palšytė		Medicininis sportuojančių asmenų ištyrimas	Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, 7 metai	
9.	Ieva Slivovskaja		Bendroji fizioterapija	Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, 12 metų	
10.	Ieva Slivovskaja		Prepatologinės ir patologinės būklės sporte	Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas, 12 metų	
11.	Edmundas Švedas		Medicininės sportininkų atrankos metodikos	Sporto medicinos gydytojas, 35 metai	Vilniaus sporto medicinos centras

PATVIRTINTA
VU prorektorius
dr. A. Pikturnos
2005 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. D-208

REZIDENTŪROS BAZIŲ VERTINIMO IR ATRANKOS KOMISIJOS DARBO REGLAMENTAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rezidentūros bazių vertinimo ir atrankos komisija (toliau vadinama – Komisija) sudaroma rezidentūros bazių vertinimui ir atrankai, atliekamai Vilniaus universitete nustatyta tvarka, organizuoti ir vykdyti.
2. Komisija savo veikloje vadovaujasi Vilniaus universiteto Statutu, Vilniaus universiteto studijų nuostatais, Vilniaus universiteto medicinos ir odontologijos rezidentūros reglamentu, Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl medicinos rezidentūros, odontologijos rezidentūros bei veterinarinės medicinos rezidentūros studijų programų reikalavimų ir rezidentūros bazių atrankos ir vertinimo nuostatų patvirtinimo“, kitais teisės aktais ir šiuo reglamentu.
3. Komisija veikia ją sudariusios Vilniaus universiteto vardu pagal jai suteiktus įgaliojimus.
4. Komisija vykdo tik raštiškas Vilniaus universiteto užduotis susijusias su rezidentūros bazių vertinimo ir atrankos organizavimu ir jų atlikimu.

II. KOMISIJOS FUNKCIJOS

5. Komisija vykdo Vilniaus universiteto užduotis, susijusias su rezidentūros bazių vertinimo ir atrankos procedūrų atlikimu.
6. Komisija, organizuodama rezidentūros bazių vertinimą ir atranką bei ją atlikdama; parenka rezidentūros bazių vertinimo ir atrankos kriterijus; vertina, ar potencialių rezidentūros bazių pasiūlymai atitinka keltus reikalavimus; nagrinėja, vertina, palygina pateiktus pasiūlymus; nustato tinkamiausias bazes; patvirtina ir priima sprendimą apie atrinktas rezidentūros bazes; nagrinėja potencialių bazių pretenzijas; atlieka kitus veiksmus, numatytus teisės aktais, reikalingus rezidentūros bazių atrankai ir vertinimui organizuoti ir vykdyti.
7. Komisija nuo jos sudarymo dienos gauna įgaliojimus šio reglamento 6 punkte nurodytoms funkcijoms vykdyti.

III. KOMISIJOS TEISĖS IR PAREIGOS

8. Komisija, vykdydama jai pavestas funkcijas, turi teisę:
  - gauti iš potencialių rezidentūros bazių reikalingą informaciją apie įstaigos veiklą, mokymo proceso aprūpinimo, rezidentūros organizavimo galimybes įstaigoje;
  - prašyti, kad potencialios bazės esant reikalui paaiškintų pasiūlymus;
  - gavusi Vilniaus universiteto įgaliojimą, atmesti rezidentūros bazių vertinimo ir atrankos išvadas, jei paaiškėja, kad pasiūlymą užtikrinanti rezidentūros bazė buvo likviduota, reorganizuota ar neįvykdė įsipareigojimų, ar netinkamai juos vykdė;

susipažinti su informacija, susijusia su bazių vertinimo ir atrankos nagrinėjimu, aiškinimu, vertinimu ir palyginimu.

9. Komisija privalo:

vykdyti šiame reglamente nurodytas funkcijas ir Vilniaus universiteto nustatytas užduotis;

vykdydama funkcijas ir užduotis, laikytis teisės aktų reikalavimų;

Vilniaus universitetui pareikalavus, teikti savo veiksmų ir sprendimų susijusių su rezidentūros bazių vertinimo ir atrankos, paaiškinimus;

nustatyti rezidentūros programos ciklą (ciklus), kurie gali būti atliekami rezidentūros bazėje;

nustatyti maksimalų galinčių studijuoti rezidentų skaičių bazėje;

nustatyti laikotarpį, kuriam atrinkta rezidentūros bazė;

apie savo sprendimą raštu informuoti paraiškos teikėją;

neatskleisti informacijos, susijusios su atliktomis vertinimo ir atrankos procedūromis, jei jos atskleidimas prieštarauja įstatymams.

IV. KOMISIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

10. Sprendimus Komisija priima posėdžiuose. Posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 Komisijos narių.

11. Komisijos veiklai vadovauja pirmininkas. Pirmininkas skiriamas Vilniaus universiteto Rektoriaus įsakymu.

12. Jei pirmininkas dėl svarbių priežasčių negali dalyvauti posėdyje, Vilniaus universiteto Rektorių paskiria jį pavaduojantį Komisijos narį.

13. Komisija priima sprendimus posėdyje paprasta balsų dauguma, atviru vardiniu balsavimu. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, lemia Komisijos pirmininko balsas.

14. Komisijos sprendimai įforminami protokolu, kurį pasirašo visi Komisijos posėdyje dalyvavę Komisijos nariai. Protokolą rašo vienas iš pirmininko paskirtų Komisijos narių.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Posėdžio protokolai ir kiti rezidentūros bazių vertinimo ir atrankos procedūrų dokumentai saugomi Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

16. Komisijos veikla pasibaigia pateikus Vilniaus universitetui atrinktas rezidentūros bazes, priėmus sprendimą nutraukti vertinimą ir atranką, įvykdžius visas Vilniaus universiteto užduotis. Nuolatinės Komisijos veikla pasibaigia, ją sudarusiam Vilniaus universitetui priėmus sprendimą dėl jos išformavimo.

17. Komisijos nariai, pažeidę teisės aktus, šį reglamentą, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

VILNIAUS UNIVERSITETO REKTORIUS

ĮSAKYMAS

DĖL REZIDENTŪROS BAZIŲ

2005 m. 05 mėn. 25 d. Nr. D - 236

Vilnius

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo bei Sveikatos apsaugos ministrų įsakymu patvirtintais Rezidentūros bazių vertinimo ir atrankos nuostatais (2004 06 17 Nr. ISAK-969/V-455 2 priedas) ir Vilniaus universiteto Rezidentūros bazių vertinimo ir atrankos komisijos sprendimu, įsakau:

1. Keturių metų laikotarpiui nuo 2005 09 01 iki 2009 09 01 tvirtinti šias rezidentūros bases:

- 1.1. VšĮ Vilniaus gimdymo namai;
- 1.2. VšĮ Vilniaus psichosocialinės reabilitacijos centras;
- 1.3. VšĮ Vilniaus greitosios pagalbos universitetinė ligoninė;
- 1.4. Valstybinis patologijos centras;
- 1.5. VšĮ Respublikinė Vilniaus psichiatrijos ligoninė;
- 1.6. VšĮ Antakalnio poliklinika;
- 1.7. VšĮ Vilniaus miesto psichikos sveikatos centras;
- 1.8. VšĮ Centro poliklinika;
- 1.9. VšĮ Vilniaus miesto universitetinė ligoninė;
- 1.10. Vilniaus priklausomybės ligų centras;
- 1.11. Valstybinė Teismo psichiatrijos tarnyba prie SAM;
- 1.12. VšĮ Respublikinė tuberkuliozės ir infekcinių ligų universitetinė ligoninė;
- 1.13. VšĮ Šeškinės poliklinika
- 1.14. VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika;
- 1.15. UAB „Sanitas Familiae“;
- 1.16. UAB „Baltupių šeimos medicinos centras“;
- 1.17. Lietuvos teisės universiteto Teismo medicinos institutas.

2. Dviejų metų laikotarpiui nuo 2005 09 01 iki 2007 09 01 tvirtinti šias rezidentūros bases:

- 2.1. UAB „Northway medicinos centras“;
- 2.2. UAB „SK Impeks Medicinos diagnostikos centras“;
- 2.3. UAB „Pašilaičių šeimos medicinos centras“.

3. Vykstant Vilniaus m. sveikatos priežiūros įstaigų restruktūrizacijai ar atsiradus kitoms nenumatytoms aplinkybėms, suteikti teisę Rezidentūros bazių atrankos ir vertinimo komisijai koreguoti patvirtintų rezidentūros bazių veiklos laikotarpius.

Rektorius

akad. B. Juodka

Išsiųsti: Doktorantūros ir rezidentūros sk., MedF, rezidentūros bazėms

S. Vaškevičienė, 2687093

VILNIAUS UNIVERSITETO
REKTORIUS

ĮSAKYMAS

DĖL KOMISIJOS DARBO REGLAMENTO

2005 m. gegužės 5 d. Nr. D – 208

Vilnius

Vadovaujantis LR Švietimo ir mokslo bei Sveikatos apsaugos ministrų 2004 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. ISAK-969/V-455 „Dėl medicinos rezidentūros, odontologijos rezidentūros bei veterinarinės medicinos rezidentūros studijų programų reikalavimų ir rezidentūros bazių atrankos ir vertinimo nuostatų patvirtinimo“ tvirtinu rezidentūros bazių vertinimo ir atrankos komisijos darbo reglamentą.

PRIEDAS. 2 lapai.

Prorektorius

dr. A. Pikturna

Doktorantūros ir rezidentūros sk., Finansų ir ekonomikos direkcijai, Medicinos fakultetui

A. Gutauskienė, 2687094

VILNIAUS UNIVERSITETO REKTORIUS

ĮSAKYMAS

DĖL KOMISIJOS

2005 m. 04 mėn. 20 d. Nr. D-178

1. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo bei Sveikatos apsaugos ministrų 2004 m. birželio 17 d. įsakymu Nr.969/V-445 patvirtintais Rezidentūros bazių vertinimo ir atrankos nuostatais rezidentūros bazių vertinimui ir atrankai sudarau komisiją:

Doc.dr. Algirdas Utkus - Medicinos fakulteto prodekanas, komisijos pirmininkas

Dr. Juozas Stanaitis – Bendrosios, plastinės chirurgijos, ortopedijos traumatologijos klinikos docentas

Dr. Vytautas Kasiulevičius – Vidaus ligų, šeimos medicinos ir onkologijos klinikos lektorius

Jonas Bartlingas - SAM Sveikatos priežiūros išteklių valdymo skyriaus vedėjas

Robertas Adomaitis – MF gydytojas rezidentas

Jolanta Nekrošienė -Vilniaus universiteto Teisės skyriaus vedėja

Asta Gutauskienė – Doktorantūros ir rezidentūros skyriaus vyresnioji specialistė

2. Įpareigoju komisiją, išnagrinėjus medicinos įstaigų pateiktas paraiškas, iki š.m. gegužės 13 d. atrinkti bazes, nustatyti laikotarpį, kuriam atrinkta bazė ir pateikti tvirtinti.

3. Įsakymo vykdymo kontrolę pavedu Doktorantūros ir rezidentūros skyriui.

Rektorius

akad. B. Juodka

Išsiųsti: Doktorantūros ir rezidentūros sk., Medicinos fakultetui, komisijos nariams

S. Vaškevičienė, 2687093

VILNIAUS UNIVERSITETAS

REZIDENTŪROS BAZIŲ VERTINIMO IR ATRANKOS KOMISIJOS POSĖDŽIO

PROTOKOLAS

2005-05-02 Nr. 01

Vilnius

Posėdis įvyko 2005-05-02 15 val.

Pirmininkas - doc. Algirdas Utkus

Sekretorė - Asta Gutauskienė

Dalyvauja: dr. Vytautas Kasiulevičius, Jonas Bartlingas, Jolanta Nekrošienė (komisijos nariai),
Doktorantūros ir rezidentūros skyriaus vedėja Stanislava Vaškevičienė.

Nedalyvavo: doc. Juozas Stanaitis, Robertas Adomaitis.

Darbotvarkė:

1. Dėl VU rezidentūros bazių vertinimo ir atrankos.

SVARSTYTA. VU rezidentūros bazių vertinimas ir atranka.

Vadovaujantis LR Švietimo ir mokslo bei Sveikatos apsaugos ministrų 2004 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. ISAK-969/V-455 „Dėl medicinos rezidentūros, odontologijos rezidentūros bei veterinarinės medicinos rezidentūros studijų programų reikalavimų ir rezidentūros bazių atrankos ir vertinimo nuostatų patvirtinimo“ rezidentūros koordinatoriai parengė rezidentūros bazių vertinimo anketą (toliau – anketa). Sveikatos priežiūros įstaigos, pageidaujančios būti rezidentūros bazėmis, pildė internete pateiktą anketą. 2005-04-20 Rektoriaus įsakymu Nr. D-178 sudaryta rezidentūros bazių vertinimo ir atrankos komisija (toliau – komisija) gavo 21 užpildytą anketą. Vadovaujantis Rezidentūros bazių vertinimo ir atrankos komisijos darbo reglamentu išnagrinėjusi gautas anketas komisija priėmė nutarimus.

NUTARTA:

1. Atrinkti 4 metų veiklos laikotarpiui šias rezidentūros bazes:

- 1.1. VšĮ Vilniaus gimdymo namai;
- 1.2. VšĮ Vilniaus psichosocialinės reabilitacijos centras;
- 1.3. VšĮ Vilniaus greitosios pagalbos universitetinė ligoninė;
- 1.4. Valstybinis patologijos centras;
- 1.5. VšĮ Respublikinė Vilniaus psichiatrijos ligoninė;
- 1.6. VšĮ Antakalnio poliklinika;
- 1.7. VšĮ Vilniaus miesto psichikos sveikatos centras;
- 1.8. VšĮ Centro poliklinika;
- 1.9. VšĮ Vilniaus miesto universitetinė ligoninė;
- 1.10. Vilniaus priklausomybės ligų centras;
- 1.11. Valstybinė Teismo psichiatrijos tarnyba prie SAM;
- 1.12. VšĮ Respublikinė tuberkuliozės ir infekcinių ligų universitetinė ligoninė;
- 1.13. VšĮ Šeškinės poliklinika
- 1.14. VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika;

- 1.15. UAB „Sanitas Familiae“;
- 1.16. UAB „Baltupių šeimos medicinos centras“;
- 1.17. Lietuvos teisės universiteto Teismo medicinos institutas.

2. Atrinkti 2 metų rezidentūros veiklos laikotarpiui:

- 2.1. UAB „Northway medicinos centras“;
- 2.2. UAB „SK Impeks Medicinos diagnostikos centras“;
- 2.3. UAB „Pašilaičių šeimos medicinos centras“.

3. Lietuvos AIDS centro prašyti papildomos informacijos.

4. Vykstant Vilniaus m. sveikatos priežiūros įstaigų restruktūrizacijai, keičiantis įstatams, ar atsiradus kitoms nenumatytoms aplinkybėms komisija pasilieka teisę koreguoti atrinktų rezidentūros bazių veiklos laikotarpius.

Pirmininkas

doc. Algirdas Utkus

Sekretorė

Asta Gutauskienė

REZIDENTŪROS BAZĖS VERTINIMO ANKETA

**Vilnius
2005**

Anketa paruošta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. ISAK – 969/V – 445 „Dėl medicinos rezidentūros, odontologijos rezidentūros bei veterinarinės medicinos rezidentūros studijų programų reikalavimų ir rezidentūros bazių atrankos ir vertinimo nuostatų patvirtinimo“.

Anketa su atsakymais atsiunčiama paštu su lydraščiu į VU Medicinos fakulteto Podiplominių studijų skyrių (M.K. Čiurlionio g. 21/27, Vilnius, LT – 03101) bei pateikiama elektronine forma (el. paštu rezidentura@santa.lt) iki kalendorinių metų lapkričio 1 d.

Anketos elektroninis variantas pateiktas VU MF tinklalapio puslapyje „Informacija VU MF rezidentams“ (URL: <http://www.mf.vu.lt/rezidentai.htm>).

Rezidentūros bazė – universiteto mokymo bazė ar universiteto įvertinta ir parinkta atitinkamos rezidentūros programos ar jos dalies profesinės veiklos praktikai atlikti įstaiga, turinti teisę teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas (Lietuvos Respublikos Vyriausybės Nutarimas dėl gydytojų rengimo, 2003 m. spalio 31 d. Nr. 1359)

Medicinos rezidentūra yra skirtos gydytojui, siekiančiam įgyti ar pakeisti medicinos praktikos rūšies (specialybės) gydytojo profesinę kvalifikaciją, trečiosios pakopos universitetinės medicinos krypties studijos, kurias baigusiems išduodamas rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo specialisto arba šeimos gydytojo profesinę kvalifikaciją. Per rezidentūrą gydytojas rezidentas studijuoja ir atlieka nustatytas pareigas rezidento vadovo prižiūrimas ir įgyja specializuotos medicinos žinių, įgūdžių ir klinikinės patirties (Lietuvos Respublikos Vyriausybės Nutarimas dėl gydytojų rengimo, 2003 m. spalio 31 d. Nr. 1359)

Odontologijos rezidentūra yra trečiosios pakopos universitetinės odontologijos krypties studijos, kurias baigusiems išduodamas rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo specialisto profesinę kvalifikaciją. Per rezidentūrą gydytojas odontologas rezidentas studijuoja ir atlieka nustatytas pareigas rezidento vadovo prižiūrimas ir įgyja specializuotos odontologijos žinių, įgūdžių ir klinikinės patirties (Lietuvos Respublikos Vyriausybės Nutarimas dėl gydytojų rengimo, 2003 m. spalio 31 d. Nr. 1359)

Rezidentūros bazės vadovas privalo užtikrinti, kad pacientai, kurie kreipiasi į sveikatos priežiūros įstaigą, būtų informuoti, kad šioje sveikatos priežiūros įstaigoje vykdomos rezidentūros studijos ir jiems sveikatos priežiūros paslaugas gali teikti rezidentai (Lietuvos Respublikos Vyriausybės Nutarimas dėl gydytojų rengimo, 2003 m. spalio 31 d. Nr. 1359)

Ciklas – rezidentūros programos praktinės dalies laikotarpis, kurio metu rezidentas, padedamas rezidentūros vadovo, įgyja rezidentūros programoje numatytų žinių ir gebėjimų, lygiagrečiai vyksta ir su praktine dalimi susiję teoriniai užsiėmimai (Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 17 d. įsakymas Nr. ISAK – 969/V – 445 „Dėl medicinos rezidentūros, odontologijos rezidentūros bei veterinarinės medicinos rezidentūros studijų programų reikalavimų ir rezidentūros bazių atrankos ir vertinimo nuostatų patvirtinimo“)

Rezidento vadovu skiriamas universiteto dėstytojas – sveikatos priežiūros specialistas, dirbantis rezidentūros bazėje ir turintis ne mažesnę kaip 5 metų darbo stažą pagal profesinę kvalifikaciją (Lietuvos Respublikos Vyriausybės Nutarimas dėl gydytojų rengimo, 2003 m. spalio 31 d. Nr. 1359)

Rezidentūros bazės vadovas ar jo įgaliotas asmuo rezidentui, baigusiam visą toje rezidentūros bazėje numatytą rezidentūros programos dalį, išduoda universitetų nustatytos formos pažymą, patvirtinančią praktinių įgūdžių įgijimą per ciklą (Lietuvos Respublikos Vyriausybės Nutarimas dėl gydytojų rengimo, 2003 m. spalio 31 d. Nr. 1359)

Duomenys apie įmonę (įstaigą)

1. Administraciniai duomenys

Įmonės, įstaigos pavadinimas

Adresas

Telefonas

Faksas

Elektroninis paštas

Įmonės, įstaigos steigėjas

Įmonės, įstaigos įgalioto asmens pareigos

vardas pavardė

telefonas

faksas

Elektroninis paštas

Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie SAM (Odontologų rūmų) išduotos licencijos numeris ir data

Įmonės (įstaigos) įstatų arba nuostatų kopija

2. Duomenys apie įmonės (įstaigos) veiklą

kokie skyriai ir jų skaičius

gydytojų ir jiems prilygintų specialistų skaičius

gydytojų, galinčių būti rezidentų vadovais, skaičius ir jų kvalifikacija (licencijos, sertifikatai)

medicininė–diagnostinė įranga

lovų skaičius

gydytų (konsultuotų) pacientų skaičius per paskutinius metus

kokios procedūros (operacijos) atliekamos

procedūrų (operacijų) skaičius per metus

atliekami laboratoriniai tyrimai

atliekami radiologiniai tyrimai

atliekami kiti tyrimai

3. Mokymo proceso aprūpinimo galimybės

Biblioteka

gaunami periodiniai mokslo ir medicinos praktikos leidiniai

Patalpos rezidentų studijoms (pvz., auditorijos, rezidentų kabinetas ir kt.)

Interneto ryšys (bibliotekoje, skyriuose, rezidentų patalpose)

4. Rezidentūros organizavimo galimybės įmonėje (įstaigoje)

Rezidentūros programa (programos) ar ciklas (ciklai), kurie gali būti atliekami įmonėje (įstaigoje)

Maksimalus galinčių studijuoti įmonėje (įstaigoje) rezidentų skaičius

5. Kita (Jums atrodanti svarbi) informacija, kuri suteiktų daugiau informacijos apie Jūsų įmonę (įstaigą)

Įmonės, įstaigos įgaliotas asmuo

parašas

Data